

Tutu ni tee Pablo nuu ñayiu ka skua'a ñuu Roma

1 ¹Maa san kuu Pablo, tee jinokuechi nuu Jesukristu. Ni kana ña ya jin san, te ni sa'a siin ña ya, ni chitniuu ña ya ja ndakani san tno'o va'a ia Dios ja skaku ni'nu ya ñayiu.

²Te tno'o ya'a ni kee yu'u ya ama ka nagua yoso nuu tutu ii jin ma'ñu sagua tee ni ka ndakani tno'o ya ndee jana'a. ³Te ya'a kuu tno'o ndakani siki Jito'o Jesukristu, Se'e ia Dios. Te suni kuu ya ndikin tata rey David nuu ni kuu ya niñi xikui de. ⁴Te ni ndateku ya ne'u ndiyi ni sa'a Espíritu vii ia Dios, ja xne'e kaji ja Se'e Dios kuu ya, te oo ya jin jaka'nu maa Tata ya. ⁵Te jin ma'ñu sagua Jesukristu, ni ni'i san javii java'a ja na koo jayiñu'u nuu ya, chi ni chitniuu ña ya ja ndakani san tno'o ya, nagua ja vi koo ñayiu nii ñuyiu vi kandija ñai jin ya,

te vi kuantno'i tno'o ya. ⁶Te ne'u ñayiu yun ka oo maa ni, ja ni kana ña Dios ja vi kokuu ni ñayiu maa Jesukristu.

⁷Tee san tutu ya'a nuu ndi'i ni ja ka skua'a ni ka oo ni ñuu Roma, chi kutoo ña Dios, te ni kana ña ya ja vi koo vii ni nuu ya. Te maa Tata Ja'nuo jin Jito'o Jesukristu na ka'an nda'u ka'an kee ña, te vi koo ni jin jamani maa ya.

Kuini Pablo ja jinkoto de ñayiu ka skua'a ñuu Roma

⁸Te jaxtnañu'u ndakuanta'u san nuu ia Dios jin ma'ñu sagua Jesukristu, ja ja'a ndi'i maa ni, chi nii ñuyiu jitenuu tno'o, ka ka'an ñayiu ja ka kandija gua'a ni Jesús. ⁹Chi testiu kuu maa Dios, ia xiin nuu jinokuechi san, ja vi ni ini ni

Ya'a ni oo ñuu Roma (1.7)

ja vi sa'i jane'e jayichi ja kuu in ja kanoo ndeva'a. Chi vi guaa ndee ñasi'i ni ka sa'a ña kuechi ñuyiu ndisa si'i ña. ²⁷Te suni saa ni teyii, chi ni ka xndendoo de ja vi nitna'a de jin ñasi'i de, te ka ndioo ka ini de ja vi sa'a de tniuu kue'e jin ndisa teyii de. Te teyii jin teyii ka sa'a de in ja kanoo ndeva'a, te ka tna'a de tnundo'o jin yiki kuñu de siki ja siun ka sa'a ne'e ka sa'a yichi de yun.

²⁸Te ja siun tu ni ka kuini ja vi ndakuni ja ia Dios kuu ya, guaa ni skana ichi ña ya ja ka ndakani ne'e ini, vi ka sa'i taka jakue'e ndeva'a ja masu ja vi sa'i kuu. ²⁹Te yun guaa ka sa'i nino'o ni jane'e jayichi: ka sa'i kuechi ñuyiu, vi ka sa'i tniuu ne'e, vi ka ndioo ini ja vi koneva'a kua'i, vi ka sa'i jakue'e, vi ka kuu kuusun ndeva'a ini, vi ka ja'ni ndiyi, vi ka tee tna'i, vi ka xnda'u tna'i, vi ka ka'in tno'o ne'e vi inu tno'i. ³⁰Te ka ka'an kue'i siki inka ñayiu, vi ka skexikoi ia Dios, vi ka nani ñayiu, vi inu yachi ini, vi ka sa'a teyii mai, vi ka ndukui ja vi sa'a ñayiu jakue'e ja tu na ama ka sa'i vi tu ka jantno'i nuu yua si'i. ³¹Te tu ka jinkui'nu sa'un ini, ni tu ka skunkui tno'o ka ka'in, ni tu ka jini ja vi ka'an toi inka ñayiu, ni tu ka jini ja koneka'nu ini, vi ni tu ka jini ja vi kunda'u ini ñayiu. ³²Te ja ka jini gual'i nagua ni chiyukun Dios nuu sandaa ya kuechi, ja ñayiu sa'a siun, te kanuu ja kui. Su visi ni saa, te ka sa'a ni jakue'e, te vi ndee ka kusii ini nuu ka ndia'i ja sa'a inka ñayiu jakue'e yun.

Sandaa ia Dios kuechi ñayiu

2 ¹Nuu saa te tu nagua tee maa ni ja ka'an kuechi ni siki inka ñayiu, tu ni ja sa'i nani kuu ni

ñayiu kuu maa ni, chi ne'u ja ka'an kuechi ni yun, xtavi kuechi ni maa ni, chi inuu ni sa'a maa ni jin ja ka'an kuechi ni siki ñayiu yun. ²Su ka jinio ja ia Dios, chi sa'a ndaa ya nuu ja'nde ya kuechi ñayiu ka sa'a taka jakue'e yun. ³Te maa ni, ja ka'an kuechi ni siki inka ñayiu sa'a jakue'e, te vi suni saa ni sa'a maa ni, ¿a ndakani ini ni ja kaku ni'nu ni nuu ka'nde ndaa ia Dios kuechi ñayiu? ⁴Ma skexiko maa ni java'a ndeva'a ini ia Dios, chi jandee ini ya ja tu tetniuu ya tnundo'o tna'a ni, chi ndetu nuu ni ya. ¿Te a tu jinkui'nu ini ni ja java'a ini ya nduku ja ndatna'u ini ni nuu yika kuechi ni? ⁵Su ja inu ndee ini anu ni, te tu ka kuini ni ja vi ndatna'u ini ni nuu yika kuechi ni. Te suu kuu ja ka skaya kua'a ni tnundo'o kii siki ni, kiuu sandaa ia Dios kuechi. ⁶Te vi ndani'i vi ndatna'a maa ni na kuu na kuu na tniuu ni ka sa'a in in ni. ⁷Chi kuña'a ya nuu ñayiu ni ka sa'a java'a nuu vi kotekui nikuii nikani, chi ka nduku ndei ja vi koi nuu ye'e tajan ya vi nuu oo jayiñu'u ja oo nikuii nikani. ⁸Su kiti ini ndeva'a ya, te kuña'a ya tnundo'o vi tna'a ñayiu ka tee tna'a, te tu ka kuini vi kuantno'i tno'o ndaa, chi saa sua'a jakue'e ka jantno'i. ⁹Te koo kua'a tnundo'o vi tno'o suchi ini siki ndi'i ñayiu ka sa'a jakue'e, xtnañu'u ka jin ñayiu judio, te suni saa ni jin ñayiu sava ka tatatno'o. ¹⁰Su kuña'a ia Dios nuu ye'e tajan ya vi jayiñu'u vi jamani ya nuu ndi'i ñayiu ka sa'a java'a, xtnañu'u ka nuu ñayiu judio, te suni saa ni nuu ñayiu sava ka tatatno'o. ¹¹Chi tu sa'a siin siin ia

Dios in in ñayiu, chi inuu ni ka kui nuu ya.

¹²Te ndi'i ñayiu ka sa'a yika kuechi, nuu tu na Ley Moisés ka neva'i, te vi nai, visi tu na ley ka neva'i. Te ndi'i ñayiu ka oo jin Ley Moisés, te ka sa'i yika kuechi, te jin ma'ñu sagua Ley yun ka'nde Dios yika kuechi. ¹³Chi ñayiu ndaa nuu ia Dios kuu ñayiu skunkuu nagua ka'an Ley, te masu nani ja nini naxa ka'an. ¹⁴Chi ñayiu sava ka tatatno'o ja tu na Ley Moisés ka neva'i, saa inu ta'u mai ja vi sa'i nagua tatnuni Ley, su visi tu na Ley ka neva'i, te maa ni mai ka kuu ley. ¹⁵Chi ka xne'i mai jin tniuu ka sa'i, na kuinio ja yoso tno'o Ley yun nuu anui, te ja ka ñu'u ini mai kaxtno'o ndaa ndi'i ya'a. Te tno'o ja ka ndakani ini mai ka'an kuechi axi ka'an ni'nu ja ja'i. ¹⁶Te saa kokuu guaa ndee kiuu ja sa'a ndaa ia Dios kuechi jin ma'ñu sagua Jesukristu ja ka ndakani yu'u ini ñayiu ja vi sa'i. Te ya'a kuu tno'o va'a Jesús ja kaxtno'o san.

Tu ka skunkuu ñayiu judio Ley Moisés

¹⁷Su maa ni ja ka ka'an ni ja ñayiu judio ka kuu ni, te ka chituu ni maa ni jin Ley Moisés, te ka sa'a teyii ni maa ni ja ka oo ni jin Dios, ¹⁸te ka ka'an ni ja ka jini ni nagua kuini Dios, chi kaxtno'o Ley yun nuu ni ja vi kaji ni nagua kuu jagua'a ka. ¹⁹Te ka kukanu ini ni ja kuu vi xne'e ni ichi ia Dios nuu ñayiu tu ka jini sa'un ja ka kui na kuinio ñayiu ndesi nuu, te ka sie'e ni ñu'u nuu ñayiu ka oo nuu nee.

²⁰Te ka ndakani ini ni ja kuu vi kaxtno'o ni nuu ñayiu tu ka jini sa'un ichi ya vi nuu ñayiu inu vita ini na kuinio suchi kueli, chi nuu Ley ka neva'a maa ni yoso tno'o ndichi vi tno'o ndaa. ²¹Te maa ni ja kaxtno'o ni nuu inka ñayiu, ¿te a tu ndakaxtno'o ni nuu maa ni? Chi nuu ja maa ni kaxtno'o ni ja ma vi su'u ñayiu, ¿te a tu su'u maa ni? ²²Te maa ni ja ka'an ni ja ma vi skindee tna'a ñayiu, ¿te a tu skindee maa ni ñasi'i ni? Te nuu ja skexiko maa ni chu'chi, ¿te a tu su'u maa ni ndatniuu oo nuu veñu'u chu'chi yun? ²³Te maa ni, chi sa'a teyii ni nuu ka'an ni ja oo ni jin Ley. ¿Su a tu skexiko ni ia Dios, nuu jisokava ni Ley yun? ²⁴Te ja siun ka sa'a ni, guaa skunkuu nagua yoso nuu tutu ii nuu ka'an sua'a: “Ñayiu sava ka tatatno'o ka kane'e jin sivi ia Dios ja kuechi maa ni ja siun ka sa'a ni, ja ka kuu ni ñayiu judio”.

²⁵Te jandaa ja jiniu'u ja ka yitnuni nuu yiki kuñuo nuu ja ka skunkuu ni tno'o yoso nuu Ley Moisés. Su nuu ja tu ka skunkuu ni Ley yun, te tu jiniu'u, chi nani tno'o ja tu ka yitnuni ni. ²⁶Te nuu ja in tee inka tatatno'o tu yitnuni nuu yiki kuñu de, su skunkuu de nagua tatnuni nuu Ley, te nani tno'o ja yitnuni nuu yiki kuñu de, visi tu yitnuni de. ²⁷Te tee inka tatatno'o ja tu yitnuni nuu yiki kuñu de, su skunkuu gua'a de nagua yoso nuu Ley, te jin tniuu gua'a sa'a de yun xtavi kuechi ña jin maa ni, ja tu skunkuu ni Ley, visi oo ni jin tno'o ja yoso nuu Ley, vi yitnuni nuu yiki kuñu ni. ²⁸Chi

tee ndija ja kuu de tee judio, masu nani naxa oo naxa kaa de, ni masu ja yitnuni yiki kuñu de. ²⁹Chi tee ndija ja tee judio kuu de, chi ndee ini ndee anu de kuu de in tee judio. Te ja yitnuni de, chi ndee ini ndee anu de yitnuni sa'a Espíritu ia Dios, te masu nagua yoso nuu Ley. Te maa ia Dios kuu ia ka'an vii ka'an va'a jin tee sa'a gua'a yun, te masu ñayiu ñuyiu.

3 ¹Nuu saa, ¿te nagua ka ni'o ja ka kuo ñayiu judio? ¿Axi nagua jiniu'u ja ka yitnuni nuu yiki kuñuo? ²Kua'a javii java'a ka ni'o, nuu ja vi kondia'a gua'o. Chi xtnañu'u ka yoon ni kukanu ini ña ia Dios ja ni taa ya tno'o ya nuu. ³Nuu saa, te ¿naxa vi kachio? ¿A nuu ja ndee tna'o judio tu ka skunku ndai, te a ja siun ka sa'i, te xndendoo ia Dios ja ma skunku ndaa maa ya? ⁴Ña'a, masu saa kuu, chi ndi'i sa'a ndaa maa ia Dios, visi ndi'i ñayiu inu tno'o, nagua yoso nuu tutu ii ja ka'an rey David jin Dios:

Vi ka'an ñayiu ja kuu ni ia skunku ndaa jin tno'o ka'an ni,
te kundee ni nuu ka xtavi
kuechi ña ñayiu jin ni,
kachi tutu ii.

⁵Su nuu ja jin jakue'e ka sa'o yun xne'e ja ia sa'a ndaa kuu Dios, te ¿naxa vi kachio, nuu saa? ¿A kuu vi ka'on ja tu sa'a ndaa Dios nuu tetniuu ya tundo'o sikio? (Ka'an san nagua ka ka'an ñayiu ñuyiu.) ⁶Ña'a kuiti masu saa kuu. Chi nuu ja tu sa'a ndaa ia Dios, ¿te naxa kuu sa'a ndaa ya kuechi ñayiu ñuyiu?

⁷Te ka ka'an sava ñayiu ja nuu ja tno'o tno'o ka'an san ya'a, jiniu'u ja kaya kua'a ka jayiñu'u nuu tno'o ndaa ia Dios, te ¿nau ja ka ka'an kuechi ni siki san, na kuinio in ñayiu oo yika kuechi? ⁸Te nuu ja saa kuu, ¿te nau ja ma vi sa'a kao jakue'e nagua ja na koo ka java'a? Te saa ka xtavi kuechi ña sava ka ñayiu jin san nuu ka kachi ja saa kaxtno'o san. Su ñayiu yun, chi nini kuu ja ki'inkuei nuu vi tniuya'ui yika kuechi.

Ndi'o ka tavi kuechi nuu ia Dios

⁹Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? ¿A ñayiu gua'a ka ka kuu yoon ja ka kuo ñayiu judio saa ñayiu yun? Ña'a kuiti masu saa kuu. Chi ja ni ka'an san siki ñayiu judio vi ñayiu sava ka tatatno'o ja ndi'o ka tavi kuechi. ¹⁰Nagua yoso nuu tutu ii:

Ni in ñayiu tu na in sa'a ndaa,
ni invaa in tno'i.

¹¹Tu na in jinkui'nu ini,
ni tu na in ndanduku ia Dios.

¹²Ndi'i ñayiu ni ka kujioo nuu ichi
ia Dios,
te tu jiniu'u nagua ka sa'i nuu
ya.

Tu na in sa'a java'a, tu ni invaa
in tno'i.

¹³Te na kuinio yau ñaña ja nune
kuu yoo sukuin, ja ka'in tno'o
kue'e,
te jin yai xnda'ui ñayiu,
te yu'i ñu'u texeen koo ja sa'i
jakue'e.

¹⁴Te nino'o ni xtau tnia'i ñayiu,
te sa'i ja ka tna'u ndeva'a ini
ñayiu yun.

¹⁵Te ñama ndeva'a kua'ankuei ja
vi ka'ni ndiyi.

¹⁶ Te ka skunai mai vi ka skendoo nda'u ka skendoo kei ichi nuu ka jikai.

¹⁷ Te tu ka jini sa'uin ichi nuu oo jamani.

¹⁸ Te ni tu ka ndi'ni ja vi koyu'u ni'nui ia Dios, kachi nuu tutu ii.

¹⁹ Su ka jinio ja ndi'i nagua ka'an nuu Ley Moisés, ka'an siki ñayiu ka oo jin Ley yun, nagua ja ndi'i ñayiu na vi kasi yu'u, te na sa'a ndaa ia Dios yika kuechi ndi'i ñayiu ñuyiu. ²⁰ Chi ni in ñayiu ma kuu kokui ñayiu ndaa nuu ia Dios ja skunkui nagua tatnuni Ley, chi jin ma'ñu sagua Ley yun ka jinio ja ka oo yika kuechio.

Skaku ni'nu ña ia Dios jin ma'ñu sagua ja ka kandijao ya

²¹ Vitna te ni xne'e kaji ia Dios naxa ni sa'a ya ja ka kuo ñayiu ndaa nuu ya, te masu jin ma'ñu sagua Ley. Te ya'a kee kaji nuu maa Ley Moisés vi tno'o ni ka tee, tee ni ka ndakani tno'o ia Dios ndee jana'a. ²² Chi sa'a ia Dios ja vi kokuo ñayiu ndaa nuu ya jin ma'ñu sagua ja ka kandijao Jesukristu, te saa sa'a ya jin ndi'i ñayiu ka kandija ya, chi tu sa'a siin siin ya in in ñayiu. ²³ Chi ndi'o ni ka sa'a yika kuechi, te ni ka kuu jikao nuu ye'e tajan ia Dios. ²⁴ Su ni chindee ni chituu ña ia Dios, te sua'a ni ni sa'a ya ja vi kokuo ñayiu ndaa nuu ya jin ma'ñu sagua Jesukristu, ja ni ndatau ña ya nuu yika kuechio. ²⁵ Chi ni soko ña ia Dios jin Jesukristu ja kuu ya, te jin niñi ya ja ni jati yun vi ni'o ja kuaka'nu ini Dios yika kuechio jin ma'ñu sagua

ja ka kandijao Jesukristu. Saa ni sa'a ia Dios nagua ja xne'e ya maa ya ja ia ndaa kuu ya. Chi ni jandee jaka'nu ini ya, te tu ni tetniuu ya tnundo'o ja ja'a yika kuechi ni ka osa'o ama ka. ²⁶ Su tiempu vitna masu saa kuu, chi xne'e ya ja ia sa'a ndaa kuu ya, nagua ja vi kuni ñayiu ja ia ndaa kuu ya, te sa'a ya ja ñayiu ka kandija Jesús vi kokui ñayiu ndaa nuu ya.

²⁷ Nuu saa, ¿te ndenu oo ja ka kuu teyii ñayiu jagua'a ka sa'i nuu ia Dios? Ja ni ndi'i. ¿Te na ja'a kuu? Chi ma kuu kokuu teyio ja skunkuo tniuu ja tatnuni Ley, chi maa ni ja kandijao Jesukristu. ²⁸ Nuu saa te ja ni ka kundaa inio ja ia Dios sa'a ja ka kuo ñayiu ndaa jin ja ka kandijao, te masu ja ka skunkuo nagua tatnuni Ley Moisés.

²⁹ Te ¿a maa ni Dios ñayiu judio kuu ia Dios? ¿Te a masu suni Dios ñayiu sava ka tatatno'o kuu ya? Saa kuu, chi jandaa ndija ja suni Dios ñayiu sava ka tatatno'o kuu ya.

³⁰ Chi invaa ni Dios oo, te maa ya sa'a ja vi kokuo ñayiu ndaa nuu ya jin ja ka kandijao Jesukristu, visi kuu ni ñayiu judio ja ka yitnuni nuu yiki kuñui axi ñayiu sava ka tatatno'o ja tu ka yitnuni. ³¹ Nuu saa, ¿te a ja ka kandijao Jesukristu sa'a ja tu jini'u ka Ley? Ña'a kuiti masu saa kuu. Chi saa sua'a ka sa'o ja kendoo gua'a ka Ley.

Abraham kuu taniñu yoon

4 ¹ Te nuu ja saa kuu, te naxa vi ka'on siki ndi tatao Abraham, ¿naxa ni kendoo ndaa de nuu ia Dios nuu saa? ² Chi nuu ja ni jinkokuu de ñayiu ndaa nuu ia Dios

jin tniuu ni sa'a de, te jandaa ndija ja kokuu teyii de, su masu nuu ia Dios. ³Chi saa ka'an nuu tutu ii: "Ni kandija Abraham ia Dios, te jin ja kandija de yun ni janta'u ña Dios ja tee ndaa kuu de". ⁴Su nuu ja in ñayiu satniuu, te ya'u ja ni'i yun, chi masu in ja kuta'ui kuu, chi in ja ndita nui kuu. ⁵Su ñayiu ja tu na tniuu sa'i, su kandijai Dios, te sa'a ya ja kokui ñayiu ndaa, visi ñayiu sa'a jakue'e kui, chi jin ja kandijai yun janta'u ña Dios ja ñayiu ndaa kui. ⁶Suni saa ni ka'an David, ja na ta'u na ndetu ñayiu janta'u ña ia Dios ja kui ñayiu ndaa nuu ya, visi tu na tniuu ni sa'i. ⁷Sua'a ni ka'an David ja yoso nuu tutu ii:

Na ta'u na ndetu ñayiu ni jaka'nu ini ia Dios jakue'e sa'i, vi ni kindee ya yika kuechi.

⁸Na ta'u na ndetu tee ja tu xtavi kuechi ña ia Dios jin yika kuechi de, kachi nuu tutu ii.

⁹¿Te a maa ni ñayiu judio ja ka yitnuni nuu yiki kuñu de guaa nase inu ta'u inu ndetu de? Ña'a, chi suni nase inu ta'u inu ndetu ñayiu ja tu ka yitnuni nuu yiki kuñu de. Chi ja ni ka ka'on ja ni janta'u ña Dios jin Abraham ja tee ndaa kuu de nuu ya jin ja ni kandija de. ¹⁰¿Te na ama ni janta'u ña Dios jin Abraham ja tee ndaa kuu de nuu ya? ¿A nuu ja yitnuni nuu yiki kuñu de axi nuu chia'an ka? Ni janta'u ña ya nuu kuini ka ja kitnuni de. ¹¹Te nuu kuee ka, te ni jinkitnuni nuu yiki kuñu Abraham, te suu kuu in seña, axi na kuinio seyu ja ni janta'u ña ia Dios ja kuu

de tee ndaa nuu ya jin ja kandija de. Su visi kuini ka ja kitnuni nuu yiki kuñu de, te ni janta'u ña ia Dios nagua ja kokuu de yua ndi'i ñayiu ka kandija ja tu ka yitnuni nuu yiki kuñui, nagua ja jin ja ka kandijai, te suni kuenta'u ña ia Dios ja ka kui ñayiu ndaa nuu ya. ¹²Te suni kuu de yua ñayiu ka yitnuni nuu yiki kuñui, su masu maa ni ja ka yitnuni, chi suni ka ndikin nagua ni kandija ndi tatao Abraham ama ka ja chitnuni de nuu yiki kuñu de.

Tno'o ni kee yu'u ia Dios skunkuu jin ma'ñu sagua ja ka kandijao Dios

¹³Chi ni kee yu'u ia Dios nuu Abraham ja vi ni'i de jin tatatno'o de ñuyiu ja vi sa'a jajin de, te masu ja ni skunkuu de Ley, chi ja ni kandija de tno'o ni kee yu'u ya, yun guaa ni janta'u ña ya ja kuu de tee ndaa. ¹⁴Chi nuu ja maa ni ñayiu ka skunkuu Ley ka kuu ñayiu vi ni'i nuu vi sa'a jajin, nuu saa te tu jiniu'u ja ka kandijao ia Dios, te suni tu ni jiniu'u tno'o ni kee yu'u ya nuu Abraham. ¹⁵Chi nuu ley vaji ja kiti ini ia Dios, te tetniuu ya tnundo'o siki ñayiu. Su nuu tu na ley oo, te suni tu na yika kuechi oo.

¹⁶Te yun guaa nuu ka kandija ñayiu ia Dios, te sua'a ni vi ni'i ja chindee chituu ña ya. Te yun kukutu tno'o ni kee yu'u ya nuu ndi'i tatatno'o Abraham, te masu maintno'o ni nuu ñayiu ka oo jin Ley, chi suni jin ñayiu ka kandija nagua ni kandija Abraham. Te ni jinkokuu de yua ndi'o, ¹⁷nagua

yoso nuu tutu ii: “Ni jani ña rin ja kokuu ron yua ñayiu kua'a ñuu”. Te maa de kuu yuao nuu ia Dios, ia xiin nuu ni kandija de, ja ndaxteku ya ndiyi, te ka'an ya ja koo in ja chia'an ka ja koo.

¹⁸Visi tu nagua ndetu ka'nu ka Abraham ja koo in se'e de, su ni kandija de tno'o ni kee yu'u ia Dios, te ni ondetu ka'nu de, saa te ni jinkokuu de yua ñayiu kua'a ñuu, nagua ni ka'an Dios nuu de: “Sua'a kua'a ndikin tata ron vi koo”. ¹⁹Te ni oo yutnu Abraham jin ja kandija de, visi ja yatni in ciento kuia oo de, te ja ni jini de ja ni kuyatni ja kuu de, chi ja ni kuu nija'nu ndeva'a de. Te ñasi'i de Sara, chi ña ni kuu ja koo se'e ña. ²⁰Te tu ni ndakani ini de, chi ni oo yutnu de jin tno'o ni kee yu'u ia Dios ja koo se'e de, te yun ni kandija gua'a ka de, te ni chiñu'u de ia Dios. ²¹Chi ni kukanu ndaa ini de ja ia ka'nu ndeva'a kuu Dios, te sa'a ya ndi'i nagua ni kee yu'u ya. ²²Te yun guaa ni janta'u ña Dios ja tee ndaa kuu de nuu ya jin ja kandija de.

²³Te masu maintno'o ni siki Abraham kuu ja yoso nuu tutu ii: “Ja ni janta'u ña Dios ja tee ndaa kuu de jin ja kandija de”. ²⁴Chi suni yoso siki yoon, ja ni janta'u ña ya ja ñayiu ndaa ka kuo nuu ya, chi ka kandijao ia ni ndaxteku Jito'o Jesús ne'u ndiyi. ²⁵Chi ni ja'an ya ni ji'i ya ja ja'a yika kuechio, te ni ndaxteku ya nagua ja vi kokuo ñayiu ndaa nuu ia Dios.

Ni janta'u ña Dios ja ka kuo ñayiu ndaa nuu ya

5 ¹Nuu saa te ka kuo ñayiu ndaa nuu ia Dios jin ja ka

kandijao ya, te ni ka ndumanio jin ya jin ma'ñu sagua Jito'o Jesukristu. ²Chi jin ja ka kandijao Kristu, te vi ni'o ja chindee chituu ña ia Dios jion. Te yun guaa ka oo yutnuo, te ka kusii inio, ja ka ndetu ka'nuo ja vi ni'o ja vi koo ye'e vi koo tajaon. ³Te masu maintno'o ni jin ya'a, chi suni vi kokuu sii inio nuu ka tna'o tnundo'o, chi ka jinio ja nuu tnundo'o yun ka ni'o ja vi kuandee inio. ⁴Te nuu ka jandee inio tnundo'o yun, te kekuei gua'o nuu ia Dios. Te nuu kekuei gua'o nuu ia Dios, te ka ndetu ka'nuo ja vi koo jin ya. ⁵Te ja ka ndetu ka'nuo ya, tu taa kanoo ña, chi ja kutoo ña ia Dios oo chitu ini anuo jin ma'ñu sagua Espiritu ya, ja ni taa ya nuu.

⁶Chi nuu ña kuu sa'un nagua vi sa'o ja vi skaku ni'nuo mao, maaaa saa ni ji'i Kristu ja ja'a ñayiu kue'e. ⁷Te ndija ja vijin kuu ja ka'an in ñayiu ja kui ja ja'a inka ñayiu, ni ja ja'a in ñayiu ndaa, axi saa vatuni oo in ñayiu ja oo anui ja kui ja ja'a in ñayiu gua'a ndeva'a. ⁸Su xne'e ia Dios ja kutoo ña ya jion, chi visi ñayiu ka oo yika kuechi ka kuo, su ni tetniuu ya Kristu ja ni ji'i ya ja ja'o. ⁹Te vi'i ka vitna ja ni ka kuo ñayiu ndaa nuu ia Dios jin ma'ñu sagua niñi Kristu ja ni jati nuu ni ji'i ya, te jin maa ya ka kukanu ndaa inio ja vi kaku ni'nuo nuu tnundo'o ja tetniuu Dios ja ja'a yika kuechio. ¹⁰Chi nuu ni ka onee u'u tna'o jin Dios, te ni ka ndumani tna'o jin ya jin ma'ñu sagua ja ni ji'i Se'e ya, te vi'i ka vitna ja ni ka ndumanio jin Dios, te vi kaku ni'nuo nuu tnundo'o, chi

teku Kristu. ¹¹Te masu maintno'o ni ya'a, chi suni vi kokuu sii inio nuu Dios jin ma'ñu sagua Jito'o Jesukristu, chi jin Kristu ni kentakueio ja ni ka ndumani tna'o jin Dios.

Skintna'a nagua ni sa'a Adán jin nagua ni sa'a Jesukristu

¹²Nuu saa te ja invaa tee ni sa'a yika kuechi, te ni kiuu yika kuechi yun nii nii ñuyiu. Te ni ji'i de ja ni sa'a de yika kuechi, te kue'e ja ni ji'i de yun ni ya'a nuu ndi'i ñayiu, chi ndi'o ni ka sa'a yika kuechi.

¹³Chi ama ka ja kuña'a ia Dios Ley nuu Moisés, te ja ka sa'a ñayiu ñuyiu yika kuechi. Su nuu tu na ley, te tu na in xtavi kuechi ña jin yika kuechi yun. ¹⁴Su visi ni saa, te guaa ndee kiuu ni oo Adán jin guaa ndee kiuu ni oo Moisés, ndi'i ñayiu ni ka oji'i jin yika kuechi, visi yika kuechi yun, masu ja ni ka okuu so'i nuu in ja tatnuni kuu, nagua ni sa'a Adán ja tu ni jantno'o de tno'o ja ni tatnuni Dios. Te Adán kuu na kuinio kuanda'u ia kii.

¹⁵Su javii java'a ja ni skuta'u ña ia Dios, chi masu inuu kuu jin yika kuechi ni sa'a Adán. Chi jin yika kuechi invaa tee yun, ni ka ji'i kua'a ñayiu. Su jin ma'ñu sagua in tee ja kuu Jesukristu skuta'u ña ia Dios in jaka'nu ka, te sa'a ña in java'a jin kua'a ñayiu. ¹⁶Te ja skuta'u ña ia Dios, masu inuu kuu jin yika kuechi ni sa'a in tee, chi jandaa ja invaa yika kuechi, te ni ka tau tnia'o ja vi kuo. Su ja ni skuta'u ña ia Dios kuu ja ka kuo ñayiu ndaa nuu ya, visi kuakua'a yika kuechi ni ka osa'o. ¹⁷Chi nuu

ja jin yika kuechi invaa tee sa'a ja vi kuu ndi'o, te vi'i ka ñayiu chindee chituu ia Dios, te skuta'u ña ya ja vi kokuo ñayiu ndaa nuu ya, te vi kotekuo nuu tatnuni ya jin ma'ñu sagua in tee kuu Jesukristu.

¹⁸Nuu saa te ja yika kuechi invaa tee kuu Adán, ni sa'a ja ni ka tau tnia'a ndi'i ñayiu, te suni jin tniuu ndaa ja ni sa'a Jesukristu ni jaka'nu ini ia Dios yika kuechi ndi'i ñayiu, nagua ja vi kotekui jin ya. ¹⁹Chi nagua tu ni jantno'o in tee nuu ia Dios, te kua'a ñayiu ni ka kanakau nuu yika kuechi, te suni saa ni ja invaa tee ni jantno'o nuu ia Dios, te kua'a ñayiu ka kuu ñayiu ndaa nuu ya.

²⁰Su nuu ni jiña'a ia Dios Ley nuu Moisés, te ni tuu ndijin ja ni kaya yika kuechi, su nuu ni kaya kua'a yika kuechi, te ni kaya kua'a ndeva'a ka javii java'a ia Dios.

²¹Chi nagua sa'a yika kuechi ja kundee ja ka ji'i ñayiu, te suni saa ni sa'a javii java'a Dios, chi kundee ja ka kuo ñayiu ndaa nuu ya, nagua ja vi kotekuo nikuii nikani jin ma'ñu sagua Jito'o Jesukristu.

Ni ka ji'o nuu yika kuechi su ka tekuo jin Kristu

6 ¹Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? ¿A vi kosa'a nio yika kuechi nagua ja kaya javii java'a ia Dios? ²Ña'a, masu saa kuiti kuu. Chi ja ni ka ji'o nuu yika kuechio, te ¿naxa kuu vi kosa'a kao yika kuechi? ³¿Te a tu ka jini ni ja in ni ka oo jin Jesukristu nuu ni ka janduteo? Chi na kuinio ni ka ji'o jin ya nuu ni ji'i ya. ⁴Chi ja ni ka janduteo kuu na kuinio ja in ni ni ka junkoyu'o

jin Kristu, te ni ka ji'o nagua ja vi ndatekuo ja vi nduo ñayiu jaa, nagua ni ndateku Kristu jin jaka'nu maa Tata Dios ja ye'e tajan ya.

⁵Chi in ni ka oo jin Kristu, te na kuinio ja ka ji'o jin ya nuu ni ji'i ya, te suni in ni ka oo jin ya nuu ni ndateku ya. ⁶Chi ka jinio ja ama ka ni ka osa'o jakue'e, te na kuinio ja ni ka intakueio jin Kristu nuu cruz, nagua ja na naa yiki kuñu ja ni ojio'o ja sa'a yika kuechi yun, te ma vi kokunukuechi kao nuu yika kuechi. ⁷Chi ñayiu ni ji'i, te ja ni kakui ja ma kunukuechi kai nuu yika kuechi. ⁸Te nuu ja ni ka ji'o jin Kristu, te na vi kandijao ja suni ka tekuo jin ya. ⁹Chi ka jinio ja ni ndateku Kristu ne'u ndiyi, te ma kuu sa'un ka ya, chi jakue'e ja ja'ni ña, ma kuu sa'un ka nagua sa'a ña jin ya. ¹⁰Chi nuu ni ji'i ya, te invaa ni jichi ni ji'i ya ja ja'a yika kuechi ja ma kuu sa'un ka ya. Su ja tekua vi vitna, chi tekua ja sa'a ya nagua kuini ia Dios. ¹¹Te suni saa ni maa ni, vi ndakani ini ni na tno'o ja ni ka ji'i ni nuu yika kuechi, su ka tekua ni nuu ia Dios ja ka oo ni jin Jito'o Jesukristu.

¹²Yun guaa ma vi kuandetu ka ni ja vi kosa'a yiki kuñu ni yika kuechi, ni ma vi kuantno'o ka ni ja vi sa'a ni jakue'e. ¹³Ni ma vi tnaa ka ni maa ni nuu yika kuechi ja vi kokuu ni na kuinio in ndatniuu ja sa'a jakue'e, chi sua'a kua'ankuei ni nuu ia Dios na kuinio in ñayiu ni ndateku ne'u ndiyi, te vi kuña'a ni maa ni nuu ya na kuinio in ndatniuu ja sa'a ndaa. ¹⁴Chi ma kokuu nija'nu ka yika kuechi nuu in in ni, chi masu ka oo ka ni jin

Ley Moisés, chi sua'a javii java'a Dios ka oo jin ni.

Vi kunukuechio nuu maa ni ia Dios

¹⁵Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? ¿A vi kosa'a nio yika kuechi kuu ka masu ka oo kao jin Ley Moisés, chi kunda'u ini ña ia Dios jion? Ña'a, masu saa kuiti kuu. ¹⁶Chi ja ka jini maa ni, ja nuu ja ki'inkuei ni nuu in ñayiu ja vi kunukuechi ni, te vi kuantno'o ni tno'o ka'in, te ka jinokuechi ni nuu ñayiu xiin nuu ka jantno'o ni yun. Te suni saa ni kuu, ¿a ka jantno'o ni nuu yika kuechi ja jaka ña nuu vi kuu ni, axi ka jantno'o ni nuu ia Dios ja vi kokuu ni ñayiu ndaa nuu ya? ¹⁷Su vi ndakuanta'u ni nuu ia Dios, ja visi ni ka ojinokuechi ni nuu yika kuechi, su ni ka jantno'o ni jin ndee ini ndee anu ni tno'o ia Dios ja ni ka kaxtno'o nuu ni. ¹⁸Te nuu ni ka kaku ni ja ma vi kunukuechi ka ni nuu yika kuechi yun, te ni kiukuei ni ja vi kunukuechi ni nuu ia Dios ja vi sa'a ndaa ni nuu ya. ¹⁹Ka'an nda'u ni san, chi tu ka oo yutnu ni ja vi jinkui'nu gua'a ini ni tno'o ja kuini san kaxtno'o san ya'a. Chi ama ka ni ka jiña'a ni maa ni nuu jane'e jayichi ja ni ka osa'a ni jakue'e. Su vitna te vi kuña'a ni maa ni ja vi kunukuechi ni nuu tniuu ndaa, te vi kokuu ni ñayiu vii ñayiu va'a nuu ia Dios.

²⁰Chi nuu ni ka ojinokuechi ni nuu yika kuechi, te tu ni ka ondioo ini ni ja vi kunukuechi ni nuu tniuu ndaa. ²¹¿Te nagua ni ka ni'i ni ja ni ka osa'a ni yika kuechi yun? Vitna te nino'o ni ka ndukanoo

ni, chi sandi'i te jaka ña ja vi kuu ni. ²²Su vitna ja ni ka kaku ni nuu yika kuechi, te ni kiukuei ni ja ka jinokuechi ni nuu ia Dios. Saa te ka kuu ni ñayiu vii ñayiu va'a nuu ya, te sandi'i te jaka ña nuu vi koteku ni nikuii nikani. ²³Chi ya'u ja ka ni'o ja ka sa'o yika kuechi kuu ja vi kuo, su ja skuta'u ña ia Dios kuu ja vi kotekuo nikuii nikani jin Jito'o Jesukristu.

Skintna'a naxa oo ñasi'i jin yii ña vi naxa ka oo jin Ley

7 ¹Ja ka jini maa ni, vi ñani vi kua'a, naxa ka'an nuu Ley, te ka jini ni ja Ley, chi tatnuni nuu ñayiu nini ja tekui. ²Te suni saa ni kuu jin in ñasi'i ja ni tnanda'a ña, chi ka'an ley ja kuanyu'u kuandetu ña nuu yii ña nini ja tekui de. Su nuu ja na kuu de, te kaku ña nuu ley ja ni ojantno'o ña nuu yii ña. ³Te yun guaa nuu ja nitna'a ña jin inka teyii, su tekui yii ña, te skindee ña yii ña. Su nuu ja ni ji'i yii ña, te ja ni kaku ña nuu nda'a de, ka'an ley, te kuu ndatnanda'a ña jin inka teyii ja tu na ñasi'i, te tu skindee ña yii ña, chi ja ni ji'i de.

⁴Te suni saa ni maa ni, vi ñani vi kua'a, chi na kuinio ja ni ka ji'i ni nuu Ley jin ma'ñu sagua Kristu, ja ni ji'i ya nuu cruz, nagua ja kuu vi koo ni jin inka ja kuu Kristu, ia ni ndateku ne'u ndiyi, nagua ja saa te vi sa'o tniuu gua'a nuu ia Dios. ⁵Chi ama ka, nuu ni ka osa'o yika kuechi, ni jiniu'u Ley ja ni kaya ka jakue'e ka ndioo inio, te suu ni jaka ña ja vi kuo. ⁶Su vitna chi na tno'o ja ni ka ji'o nuu Ley ja ni okuu nija'nu nuu, te ni ka kakuo ja

ma vi kunukuechi kao nuu, nagua ja vi kunukuechio nuu ia Dios, te vi nduo jao jin Espiritu ya, chi masu ka oo kao jin tno'o ja yoso nuu Ley jana'a.

Jin Ley ni ka jinio ja ka oo yika kuechio

⁷Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? ¿A vi ka'on ja Ley ndiso yika kuechi? Ña'a, masu saa kuiti kuu. Su sein, chi ma kuu kuni san ja oo yika kuechi san nuu sua'a te tu na Ley, chi suni ma kuu kuni san ja ji'o'o san nagua neva'a inka ñayiu, nuu sua'a te tu yoso nuu Ley: “Ma kojio'o ron nagua neva'a inka ñayiu”. ⁸Su yika kuechi san, chi ni keja'a jin nagua tatnuni Ley ja ma vi sa'o kuechi, te saa vi'i ka ni ndioo ini san ja sa'a san ndi'i jakue'e jasua'a. Chi nuu sua'a te tu na Ley, te tu nagua sa'a ña yika kuechi yun jin san. ⁹Su ni oo in tiempu ja tu ni jini san Ley, te ni osii ini san. Su nuu ni jini san tno'o ja tatnuni Ley, te ni ni'i ndee yika kuechi san, te na kuinio ja ni ji'i maa san nuu ia Dios. ¹⁰Te ni nuku'un san ja maa tno'o ja tatnuni Ley ja taa ja vi kotekuo, ni jaka ña ja ni ji'i san nuu ia Dios. ¹¹Chi yika kuechi yun ni keja'a jin nagua tatnuni Ley ja ma vi sa'o kuechi, su ni xnda'u ña jin san, te vi jin maa tno'o tatnuni Ley yun ni ja'ni ña jin san.

¹²Te yun guaa Ley Moisés, chi jandaa ndija ja Ley ii kuu. Te tno'o ja tatnuni yun, chi tno'o ii, tno'o ndaa, tno'o va'a kuu. ¹³Nuu saa, ¿te a tno'o va'a ya'a ni jaka ña ja ni ji'i san? Ña'a, masu saa kuiti kuu.

Chi yika kuechi yun ni ja'ni ña jin san jin ma'ñu sagua tno'o va'a ya'a, nagua ja saa te xne'e kaji ja yika kuechi kuu. Saa te xne'e tno'o ja tatnuni Ley yun ja jakue'e ndeva'a kuu yika kuechi.

¹⁴Chi ka jinio ja Ley, chi vaji nuu maa Espíritu ia Dios. Su sein, chi ja ñayiu ñuyiu kuu san, te na kuinio ja ni kuya'u san ja jinokuechi san nuu yika kuechi. ¹⁵Chi tu jinkui'nu ini san nagua kuu ja sa'a san, chi tu sa'a san nagua kuini san, chi saa sua'a ja skexiko san yun kuu ja sa'a san. ¹⁶Te nuu ja sa'a san nagua tu kuini san ja sa'a san, te jin yun ndakuni san ja oo gua'a Ley. ¹⁷Nuu saa te masu maa san kuu ja sa'a jakue'e yun, chi yika kuechi ja oo ini anu san kuu ja sa'a. ¹⁸Te jini san ja ini anu san axi kokachio nuu yiki kuñu san, tu kuiti na java'a oo, chi kuini san ja sa'a san java'a, su tu nindee san ja sa'a san. ¹⁹Chi tu sa'a san java'a nagua kuini san, chi saa sua'a jakue'e ja tu kuini san sa'a san. ²⁰Te nuu ja sa'a san nagua tu kuini san ja sa'a san yun, te masu maa san kuu ja sa'a, chi yika kuechi ja oo ini anu san kuu ja sa'a.

²¹Te saa ndo'o san, chi jandaa ndija ja nuu kuini san ja sa'a san java'a, te maa ni jakue'e nuku'un san ini anu san. ²²Chi ndee ini ndee anu san kusii ini san jin Ley ia Dios. ²³Su jini san ja nuu yiki kuñu san oo in ja sa'a tneñu nuu jajintnuni san, te suu kuu ley yika kuechi, ja jasi ña jin san ja tu kuu sa'a san java'a.

²⁴Nuu saa te nda'u ni ka san. ¿Na in skaku ni'nu yiki kuñu san ja ma

kuu san? ²⁵Ndakuanta'u san nuu ia Dios ja ni skaku ni'nu ña ya jin ma'ñu sagua Jito'o Jesukristu.

Chi ni jinkui'nu ini san ja maa san jin jajintnuni san jinokuechi san nuu Ley ia Dios, su yiki kuñu san, chi jinokuechi nuu ley yika kuechi.

Na vi koo gua'o jin Espíritu ia Dios

8 ¹Nuu saa te vitna, te ñayiu ka oo jin Jesukristu, tu nagua vi kotavi kai ja vi tniuya'ui nuu ia Dios, chi tu ka sa'a kai nagua kuini yiki kuñui, chi ka sa'i nagua kuini maa Espíritu ia Dios. ²Chi ley Espíritu ia Dios taa ja ka tekuo jin ma'ñu sagua Jesukristu, ia ni skaku ni'nu ña nuu ley yika kuechi ja ma vi kuo. ³Chi ni sa'a ia Dios nagua tu ni kuu sa'a Ley Moisés, chi vita kuu Ley, te ndakui ka yiki kuñu. Yun guaa ni tetniuu ia Dios Se'e ya ja ni kii ya ja vi oo vi kaa ya na kuinio in tee ja oo yika kuechi. Te ni soko ya maa ya ja ja'a yika kuechi yun, saa te ni xtau tnia'a ia Dios yika kuechi ka sa'o. ⁴Saa ni sa'a ya, nagua ja na kuu vi skunkuo ja vi sa'a ndao nagua tatnuni ley, ja vi sa'o nagua kuini Espíritu ia Dios, te ma vi kosa'a kao nagua kuini yiki kuñuo.

⁵Chi ñayiu sa'a nagua kuini yiki kuñui, chi nino'o ni ja kuu yiki kuñui ndakani ini. Su ñayiu sa'a nagua kuini Espíritu ia Dios, chi ndakani ini ja sa'i nagua kuini maa Espíritu. ⁶Te ñayiu ndi'ni nagua kuu yiki kuñui, te jaka ña ja kui. Su ñayiu ndi'ni Espíritu ia Dios, te jaka ña ja kotekui vi koi jin jamani.

⁷Su ñayiu ndi'ni ja kuu yiki kuñui, te jini u'tui ia Dios, chi tu jantno'i ley ya, te ni ma kuu ja skunkui. ⁸Te ñayiu sa'a nagua kuini yiki kuñui, ma kuu sa'i ja junkuaan ini ña ia Dios jin.

⁹Su maa ni, ja tu ka sa'a ka ni nagua kuini yiki kuñu ni, chi ka sa'a ni nagua kuini Espíritu, nuu ja jandaa ja oo Espíritu ia Dios ini anu in in ni. Te ñayiu ja tu oo Espíritu Kristu ini anui, te tu oi jin ya. ¹⁰Su nuu ja oo ya ini anu ni, te visi jandaa ndija ja ni ji'i yiki kuñu ni ja ja'a yika kuechi ni, su tekú anu ni, chi ni sa'a Dios ja ni nduu ni ñayiu ndaa nuu ya. ¹¹Te nuu ja oo ni jin Espíritu ia Dios, ja ni ndaxteku Jesús ne'u ndiyi, te maa ya ja ni ndaxteku Jesús sa'a ja vi ndateku yiki kuñu ni ne'u ndiyi jin ma'ñu sagua Espíritu ia Dios ja oo ini anu ni.

¹²Nuu saa, vi ñani vi kua'a, te nini kuu ja vi sa'o nagua kuini Espíritu Dios, su masu ja vi sa'o nagua kuini yiki kuñuo. ¹³Chi nuu ja ka sa'a ni nagua kuini yiki kuñu ni, te vi kuu ni. Su nuu ja jin ma'ñu sagua Espíritu ia Dios vi xnaa ni tniuu kue'e ni ka osa'a ni yun, te vi koteku ni.

¹⁴Chi ndi'i ñayiu ja ka ndikin Espíritu ia Dios, te se'e Dios ka kui. ¹⁵Chi Espíritu ja ni ka ni'i ni nuu ia Dios, masu in espíritu ja jaka ña ja vi kunukuechi tuku ni nuu vi kuu ni, ja vi koyu'u ni, chi Espíritu sa'a ja ndakuanse'e ña ia Dios jion kuu, te suu sa'a ja vi kana jao nuu ya: "Tata yua san kuu ni". ¹⁶Te maa Espíritu ia Dios xne'e ini anuo, ja ka kuu ndijao se'e ia Dios. ¹⁷Te ja

se'e ia Dios ka kuo, guaa suni vi ni'i ta'uo ja vi sa'a jajion nuu ni kee yu'u ia Dios ja taa ya nuu, ja vi nagua ni'i ta'uo jin maa Kristu, chi inuu ni tnundo'o ka tna'o jin ya vitna, nagua ja suni vi koo ye'e vi koo tajaon jin ya.

Koo in kiuu ja vi koo jin Kristu

¹⁸Ndakani ini san ja tnundo'o ka tna'o vitna, chi masu ja vavi'i kuu, nuu ja na vi skintna'o jin jayiñu'u ia Dios ja vi koo jion nuu kuee ka. ¹⁹Chi ndi'i ja ni sa'a ia Dios ka ndioo ndeva'a ini, vi ka ndetu ka'nu ja vi kuni naxa vi koo ñayiu ka kuu se'e ya. ²⁰Chi ni xtua tnia'a Dios ndi'i ja ni sa'a ya, te ni ka skunai tniuu gua'a ja vi sa'i, su masu ja saa ka kuini mai vi sa'i, chi saa ni kuini maa Dios ja kokuu. Su ni kendoo ka in ja ka ndetu ka'nu ja vi koo gua'a. ²¹Chi ndi'i ja ni sa'a Dios ma vi kokunukuechi ka nuu vi naa, te vi kaku nagua ja vi koo in nuu vii ndeva'a, nuu vi koo se'e ia Dios. ²²Chi ka jinio ja ndi'i ja ni sa'a ia Dios ka tnana nda'u vitna, na kuinio in ñasi'i ja ni tuu ja kaku lulu. ²³Te masu maintno'o ni ja ni sa'a ia Dios ka tna'a tnundo'o, chi suni ndee yoon, ja ka neva'o Espíritu ia Dios ja ni ka kuta'u xtñañu'o nuu ya, chi ka tnana nda'uo ndee ini ndee anuo, vi ka ndetu ka'nuo na kiuu guaa vi nduo se'e ya ja ndataa ya inka yiki kuñu jao. ²⁴Chi jin ja ka ndetu ka'nuo ni ka ni'o ja ni skaku ni'nu ña ia Dios. Su nuu ja ka ndetuo in ja kandia'o jin nuu, te in ja masu ka ndetu ka'nuo kuu. Chi ¿nagua kuu ja ka ndetuo nuu saa? ²⁵Su nuu ja

ja ka ndetuo kuu in ja kuini ka ja vi kunio, te ma vi skuitao mao na vi kondetu ka'nu nio.

²⁶Te saa ni maa Espíritu ia Dios, chi suni chituu ña ya jion nuu ka skuitao mao, chi tu ka jinio naxa vi ka'on vi nagua vi kakaon nuu ka ndakuatuo. Su maa Espíritu ka'an ni'nu ja ja'o nuu ia Dios, te vi tnana nda'u ya nuu ia Dios ja vi ma ni'o naxa ka'on. ²⁷Su maa ia Dios ja ndia'a ya ini anuo, chi jini ya nagua kuini maa Espíritu nuu ka'an ni'nu ja ja'o. Chi jikan ta'u Espíritu nagua kuini maa ia Dios ja ja'a ñayiu maa ya.

Vi kundeo siki ndi'i jakue'e

²⁸Te ka jinio ja ñayiu ka kutoo ia Dios, chi ndi'i ni ja chituu ña ya ja kekuei gua'a jin, te ñayiu ya'a ka kuu ja ni kana ya ja vi sa'i nagua kuini maa ya. ²⁹Chi ñayiu ja ni jini maa ia Dios ndee jana'a, suni ni kaji ña ya nagua ja vi koi nagua oo maa Se'e ya, nagua ja maa Se'e ya kokuu suchi xtnañu'u ne'u kua'a ñani vi kua'i. ³⁰Chi ñayiu ni kaji ya, suni ni kana ña ya ja vi sa'i nagua kuini ya. Te ñayiu ni kana ya suni ni sa'a ya ja vi kokui ñayiu ndaa. Te ñayiu ni sa'a ya ja na vi kokui ñayiu ndaa, suni ni sa'a ya ja vi koye'e vi kotajain nagua oo maa ya.

³¹Nuu saa, ¿te naxa ka vi kachio? Chi nuu ja ka oo jin ia Dios, te tu na in kuu koo sikio. ³²Chi nuu ja Dios, tu ni kuxii ya Se'e maa ya, chi ni soko ña ya ja ni ji'i ja ja'a ndi'o. Te ja ni taa ya Se'e ya, te suni saa ni taa ya ndi'i taka ja ka ja'ni ña jion. ³³Tu na in kuu ka'an

kuechi nuu ia Dios siki ñayiu ni kaji ya, chi maa Dios kuu ia ni sa'a ja ni ka ndui ñayiu ndaa. ³⁴Te tu na in kuu ja xtavi kuechi ña jion nuu ia Dios, chi ni ji'i Kristu ja ja'o. Te suni suu ya kuu ia ni ndateku. Te oo ya nda'a kua'a ia Dios ja ka'an ni'nu ya ja ja'o. ³⁵Te tu na in kindee ja kutoo ña Kristu jion. Chi ni tnundo'o, te ni tno'o suchi ini, te ni nuu ka sondikin ña ñayiu jion, te ni tnama, te ni nuu tu ka ni'o sa'un vi kui'nuo, te ni nuu oo tno'o yu'u, ni ja vi ka'ni ña, ma kindee. ³⁶Chi yoso nuu tutu ii:

Ja ja'a maa ni te ndi'i ni kiuu ka kuini ja vi ka'ni ña jin san, chi ka kuu san na kuinio ndikachi ja kua'an ti nuu kuu ti,

kachi tutu ii. ³⁷Su visi ndi'i tnundo'o ya'a ka tna'o, su vi kundeo nuu ndi'i ya'a jin ma'ñu sagua ia kutoo ña jion. ³⁸Te yun guaa kukanu ndaa ini san ja tu na in kindee ja kutoo ña ya. Ni ja ja'ni ña, ni ja tekua, ni ia ka jinokuechi nuu Dios, ni ja ka kuu nija'nu ka, ni ja tatnuni ja vaji nuu Tachi, ni ja oo vitna, ni ja koo nuu kuee ka, ³⁹ni ja oo ndee sukun, ni ja oo ndee kunu ka, ni in ja ni sa'a ia Dios, ma kuu ja kindee ja kutoo ña ia Dios jion, jin ma'ñu sagua Jito'o Jesukristu.

Ni kaji ia Dios ñayiu Israel

9 ¹Ka'an ndaa san, chi oo san jin Kristu, te tu xnda'u ña san, chi Espíritu ia Dios ndeka nduu ña jin san ja ndakani ini san, yun guaa jini san ja oo ndaa. ²Te kusuchi ndeva'a ini san vi siun ni tna'u ini anu san, ³ja ja'a tna'a

kuikin san ja ka kui ñayiu judio, chi nuu sua'a te kuu ja chituu san jin, chi vi maa san na tau tnia'a, te na kujioo san nuu Kristu ja ja'i. ⁴Chi ñayiu ñuu Israel ka kui, te ni ndakuanse'e ña Dios, te ye'e tajan ya ni oo ya jin, te ni sa'a ya tratu jin, te ni jiña'a ya Ley ya nui jin ma'ñu sagua Moisés, te ni xne'e ya naxa vi chiñu'i nuu ya, vi ni kee yu'u ya kua'a tno'o vii tno'o va'a nui. ⁵Te suni tatatno'o ndi nija'nu san ka kui, te nuu tatatno'o san yun ni kii Kristu ja ni kuu ya in ñayiu. Te maa ya kuu Dios ja tatnuni ya siki ndi'i. Te ka'nu kuu ya nikuii nikani. Saa na kokuu.

⁶Su masu ja tu ni skunkuu tno'o ni kee yu'u ia Dios nuu ñayiu Israel, chi masu ndi'i ñayiu Israel ka kuu ndija ñayiu ñuu Israel. ⁷Te suni masu ndi'i se'e Abraham ka kuu se'e de, chi jiña'a ia Dios nuu de: "Jin ma'ñu sagua maa ni se'e ron Isaac vi koo ndikin tata ron". ⁸Te jin tno'o ni ka'an ia Dios jinkui'nu inio ja ni in se'e ja ni kaku nagua kuini in teyii jin ñasi'i, masu se'e ia Dios ka kui, chi maa ni se'e ja kaku nuu skunkuu tno'o ni kee yu'u ia Dios ka kuu ndija tatatno'o de. ⁹Chi tno'o ya'a kuu ja ni kee yu'u ia Dios nuu Abraham: "Vi maa kuu ja ni jani rin, ndajioquiin rin te ja koo in seyii luluu Sara". ¹⁰Te masu maintno'o ni ya'a kuu ja ni kee yu'u ia Dios, chi suni nuu ni junku'un lulu Rebeca, te kuati ka kui jin invaa ni yuai, te suu de kuu ndi tata velu san Isaac. ¹¹Te vi kuini ka ja vi kakui ja vi sa'i java'a axi ja u'u, te ja ni ka'an ia Dios naxa kokuu, nagua

ja saa, te skunkuu nagua kuini maa ia Dios ja ni kaji ña ya, te masu nagua ka sa'a maa ñayiu, chi nagua kana ña maa ya. ¹²Chi jiña'a ia Dios nuu Rebeca ja suchi ka'nu yun kokunukuechi nuu suchi lule ka. ¹³Te suni yoso nuu tutu ii: "Ni kutoo rin Jacob, te ni skexiko rin Esaú".

¹⁴Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? ¿A tu sa'a ndaa ia Dios ja sa'a ya siun nuu saa? Ña'a kuiti. ¹⁵Chi guaa ndee jana'a ni ka'an ia Dios nuu Moisés: "Kunda'u ini rin ñayiu kunda'u ini maa rin, te koneka'nu ini rin nuu ñayiu koneka'nu ini maa rin", jiña'a ya. ¹⁶Te yun guaa Dios, chi tu kunda'u ini ya ñayiu jin ja kuini axi ja sa'i, chi maa ya kaji na ñayiu kuini ya ja kunda'u ini ya. ¹⁷Chi suni saa yoso nuu tutu ii ja ni ka'an ya jin Faraón guaa ndee janana'a: "Ni jani ña rin jin ron ja kuu ron rey, nagua ja saa te xne'e rin tniuu ka'nu sa'a rin nuu ron, nagua ja kutenuu sivi rin ja vi kuni ñayiu nii ñuyiu", jiña'a ya. ¹⁸Te yun guaa kunda'u ini ya na ñayiu kuini ya ja kunda'u ini ya, te sa'a ndee ya anu na ñayiu kuini ya ja sa'a ndee ya ini anui.

¹⁹Su yun te vi ka'an ni nuu san: "Nuu ja saa kuu, ¿te naxa xtavi kuechi ia Dios ñayiu? Chi ma kuu vi sa'i siki nagua kuini maa ya ja sa'a ya", vi kachi ni. ²⁰Su maa ni, ¿na in kuu ni ja kondakan tno'o ni nagua sa'a ia Dios? ¿A kuu ka'an in kisi ñu'u nuu ñayiu ni sa'a ña jin: "¿Nau ja saa sia'a ni sa'a ña ni jin san?" ²¹Chi ñayiu sa'a kisi yun, ¿a ma kuu sa'i jin ñu'u yun nagua kuini mai? Chi jin in ni ñu'u yun

kuu sa'i in kisi gua'a ka axi in kisi kaa nda'u ka.

²²Te suni saa sa'a ia Dios, chi kuini ya xne'e ya ja kiti ini ya nuu ñayiu ka sa'a jakue'e ja vi kuni ndi'i ñayiu tniuu ka'nu ja sa'a ya jin. Su ni jandee jaka'nu ini ya jin ñayiu ka sa'a jakue'e yun, ja vi tniuya'ui jin ja ka sa'i, ja kua'ankuei nuu vi nai. ²³Te suni kuini ya ja xne'e ya jin yoon ja ka'nu ndeva'a kuu nuu tatnuni ya, chi ni kunda'u ini ña ya jion, te ni sa'a tua'a ña ya ja vi koo nuu ye'e tajan ya. ²⁴Saa ni kuu ja ni kana ña ya jin yoon, savao ka kuu ñayiu judio, te savao ka kuu ñayiu sava ka tatatno'o. ²⁵Chi suni saa ni ka'an ya nuu tutu ii ni tee Oseas nuu ka'an sua'a:

Ñayiu ja masu ñayiu ñuu rin ni
ka okui xnani rin jin ñayiu
ñuu maa rin vitna,
te ñayiu ja tu ni okutoo rin,
vitna te kokutoo rin jin.

²⁶Te vi maa nuu ni ka'an rin ja masu ñayiu ñuu rin ka kuu ron,
vi maa yun vi nuu konani ron
se'e ia Dios teku, vitna,
kachi tutu ii.

²⁷Suni ni ka'an Isaías siki ñayiu Israel: “Visi ni kaya ndikin tata Israel na kuinio ñuti nduei yu'u ndute mar, su ndesaa ni guaa vi kaku ni'nu, ²⁸chi ñama skunkuu Jito'o Dios ja sandaa ya yika kuechi ñayiu ñuyiu”, kachi tutu ii. ²⁹Te suni ni ka'an Isaías sua'a:

Nuu ja maa Jito'o ia ndakui
ndeva'a, tu ni xndendoo ya
tatatno'o,
te vi kokuu inuo jin ñayiu
ñuu Sodoma axi vi ndo'o

nagua ni ka ndo'o ñayiu ñuu
Gomorra,
kachi tutu ii.

Tu ni ka kandija ñayiu Israel jin ia Dios

³⁰Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? Ka jinio ja ñayiu sava ka tatatno'o, visi tu ni ka ndukui ja vi sa'a ndai, su jin ma'ñu sagua ja ka kandijai ni sa'a ia Dios ja ni ka ndui ñayiu ndaa. ³¹Su ñayiu ñuu Israel, chi visi ni ka ndukui ja vi skunkui Ley, su tu ni ka kundei ja vi koo ndai jin ma'ñu sagua Ley yun. ³²¿Te nau, nuu saa? Saa, chi ni ka ndukui ja vi koo ndai jin ma'ñu sagua tniuu gua'a ka sa'i, te masu jin ja ka kandijai ya. Te yun guaa ni ka kachi ja'i yuu ja skachi ja'a ña, te suu kuu Kristu. ³³Chi saa yoso nuu tutu ii:

Guaa ndee ñuu Sión kani rin in
yuu ja skachi ja'a ña, chi suu
kuu in kava ja skanakau ña.
Te ñayiu ja kandija ia yun, chi
ma kendoi ja kanoo,

kachi tutu ii.

10 ¹Jandaa ndija, vi ñani vi kua'a, ja ndioo ndeva'a ini anu san, te ndakuatu san nuu ia Dios ja ja'a ñayiu ñuu san Israel nagua ja na skaku ni'nu ña ya jin. ²Chi ndakani maa san ja ja'i ja ka ndioo ndeva'a ini ja vi chiñu'i ia Dios, su tu ka chiñu'i ya nagua kuini maa ya. ³Chi tu ka jinkui'nu ini naxa sa'a ia Dios ja vi kokui ñayiu ndaa nuu ya, te yun guaa ka ndukui jin nagua ka kuini mai ja vi kokui ñayiu ndaa, te tu ka janta'ui nagua sa'a ya ja vi kokui ñayiu ndaa nuu ya. ⁴Chi ja kuini Ley ja kenta kaxtno'o kuu ja

ja'a Kristu, nagua ja ndi'i ñayiu ka kandija ya vi kokui ñayiu ndaa.

⁵Chi siki ñayiu ka'an ja kui ñayiu ndaa ja skunkui Ley, ni tee Moisés: “Ñayiu ja skunkuu nagua yoso nuu Ley, te kotekui ja ja'a Ley yun”, kachi tutu ii. ⁶Su siki ñayiu ndaa nuu ia Dios jin ma'ñu sagua ja kandijai, ka'an tutu ii sua'a: “Ma ndakani ini ni jin anu ni: ¿Na in kaa ndee andivi?” Chi yun kuu ja nukuakai Kristu ja koo ya jion. ⁷Te ni ma kachi ni: “¿Na in ki'in ndee ñuu ji'i?” Chi yun kuu ja nukuakai Kristu ne'u ndiyi ja koo ya jion.

⁸¿Te naxa ka'an tno'o yoso nuu tutu ii ya'a, nuu saa? Kachi sua'a: “Oo yatni tno'o ya nuu ni, chi ñu'u tno'o ya yu'u ni vi ini anu ni”, kachi. Te suu tno'o ya'a kuu tno'o ka kandijao ja ka kaxtno'o san nuu ñayiu. ⁹Chi nuu ja jin yu'u ni na'ma ni ja Jesús kuu Jito'o ni, te kandija ni jin anu ni ja ia Dios ni ndaxteku ya ne'u ndiyi, te kaku ni'nu ni.

¹⁰Chi jin anuo kandijao nagua ja kokuo ñayiu ndaa, te jin yu'o na'mao ja Jesús kuu Jito'o, nagua ja skaku ni'nu ña ya.

¹¹Chi ka'an nuu tutu ii: “Ndi'i ñayiu ja kandija ya, ma vi kendoi ja kanoo”, kachi tutu. ¹²Chi tu sa'a siin ya ñayiu judio jin ñayiu sava ka tatatno'o, chi maa ya kuu Jito'o ndi'o, te kuña'a ya kua'a javii java'a nuu ñayiu ka ndakakune'e ña jin ya. ¹³Chi sua'a yoso nuu tutu ii: “Ndi'i ñayiu ja ndakakune'e sivi Jito'o, te skaku ni'nu ña ya”, kachi tutu. ¹⁴Su ¿naxa vi ndakakune'i ya nuu ja tu ka kandijai ya? ¿Te naxa vi kandijai ya nuu ja tu na ndee ka nini tno'o ya? ¿Te naxa vi konini

tno'o ya nuu ja tu na in kaxtno'o? ¹⁵¿Te naxa vi kaxtno'i nuu ja tu na in tetniuu ña jin? Nagua yoso nuu tutu ii: “¿Nase vivii si'in ka neva'a ñayiu ja kua'ankuei ka ndakani tno'o mani vi ka ndakani tno'o va'a ia Dios!”, kachi tutu.

¹⁶Su masu ndi'i ñayiu ni ka jantno'o tno'o va'a Jesús. Yun guaa ni jikan tno'o Isaías sua'a: “Jito'o san, ¿te na in kandija tno'o ni ndakani san?” jiña'a de. ¹⁷Te yun guaa ja kandijao vaji nuu ninio tno'o ya, te ja ninio vaji nuu ka kaxtno'o tno'o va'a ia Dios nuu.

¹⁸Su jikan tno'o san, ¿a ndija ja tu ni ka onini ñayiu Israel tno'o ya? Ña'a, masu ndija, chi ni ka onini. Yun guaa yoso nuu tutu ii:

Chi ninii ñuyiu ni kenta tno'o ja
ka ka'in,
te ndee ja'a ñuyiu ni kenta tno'o
ya,

kachi tutu. ¹⁹Su jikan tno'o tuku san: ¿A tu ni ka jinkui'nu ini ñayiu Israel naxa sa'a ia Dios? Ni ka jinkui'nu ini, su tu ni ka janta'ui, chi xtnañu'u ka Moisés ni ka'an tno'o ia Dios nuu ka'an sua'a:

Sa'a rin ja vi kokuu kuasun ini
ron nuu ñayiu sava ka ñuu ja
masu invaa ñayiu maa rin ka
kui,

te sa'a rin ja vi kiti ini ron siki
ñayiu sava ka ñuu ja ka kui
ñayiu vasa.

²⁰Te saa ni Isaías, chi ni kundee ini de ni ka'an kaji de tno'o ni ka'an ia Dios:

Ñayiu tu ni ka ndanduku ña jin
rin, ni ka ndani'i ña,
te ni xne'e rin maa rin nuu ñayiu
ja tu ka ndakan tno'o ña jin rin,

kachi tutu. ²¹Su ja ja'a ñayiu Israel ni ka'an Isaías tno'o ni ka'an ia Dios nuu ka'an ya sua'a: “Nduu vi ñuu kana rin ñayiu ñuu ja inu so'o ndeva'a vi inu ndee ini”, kachi Isaías.

Ni skaku ni'nu ia Dios sava ñayiu Israel

11 ¹Nuu saa te jikan tno'o san: ¿A ni skana ichi ña ia Dios jin ñayiu ñuu ya Israel? Ña'a, masu saa kuu. Chi suni ñayiu Israel kuu sein, chi tatatno'o Abraham vi ndikin tata maa Benjamín kuu san. ²Tu ni skana ichi ña ia Dios jin ñayiu ñuu ya Israel, chi guaa ndee jana'a ni kaji ña ya. ¿Axi tu ka jini ni ja ka'an nuu tutu ii ja ja'a Elías ja nuu ni ndakuatu de nuu ia Dios? Te ni ka'an kuechi de ja ja'a ñayiu ñuu de Israel, te jiña'a de sua'a: ³“Jito'o san, ni ka ja'ni ña tna'a san Israel jin tee ka ndakani tno'o ni, te ni ka xnani de nuu ka soko san kiti nuu ni, te maintno'o ni ka maa san kendoo, te suni ka nduku ndee de ja vi ka'ni ña de jin san”, jiña'a de. ⁴Su yun te jiña'a ia Dios nuu de: “Ña'a, chi ja ni tava'a rin uja mil teyii Israel ja tu ka ja'nu jiti de nuu chu'chi nani Baal”, jiña'a ya. ⁵Te suni saa ni tiempu vitna, chi kendoo ka joo ñayiu Israel ja ni kaji ña ia Dios, chi ni kunda'u ini ña ya jion. ⁶Chi nuu ja ni kunda'u ini ña ya jion kuu ja ni kaji ña ya, te masu jin tniuu ja ka sa'o kuu. Chi nuu ja jin tniuu ja ka sa'o kuu ja ni kaji ña ya jion, te masu ndija ja ni kunda'u ini ña ya jion nuu saa. ⁷Nuu saa, ¿te naxa vi kachio? Chi tu ni ka ni'i ñayiu Israel ja ka

ndukui ja vi kokui ñayiu ndaa nuu ia Dios. Su savai chi ni kaji ña maa ya, te ni ka ni'i. Te sava kai, chi ni ka sa'a ndei ini anui, ⁸nagua ka'an nuu tutu ii: “Ni sa'a ia Dios ja ñayiu yun vi koo ndee ndeva'a ini anui, ja ni tu ka ndia'i jin nduchi nui axi vi konini tno'o ya jin so'i, te vi saa ka oi ndee kiuu vitna”, kachi tutu ii. ⁹Te suni yoso nuu tutu ii ni tee David:

Viko kueli ja ka sa'i na nduu in ja skanakau ña jin, vi in xeyu, nagua ja jin yun vi nanakau, te na vi tna'i tundo'o.

¹⁰Te na vi ndesi nduchi nui nagua ja ma vi kondia'i, te na vi ndatoso yatai nikuii nikani ni, kachi tutu.

Ni skaku ni'nu ia Dios ñayiu sava ka ñuu

¹¹Nuu saa te jikan tno'o san: ¿A ma kuu kuiti ka ndiukuei ñayiu Israel nuu ia Dios ja siun ni ka kachi ja'i te ni junkuei? Ña'a, masu saa kuiti kuu. Chi sua'a ja ni ka kuso'o ñayiu Israel nuu ia Dios kuu nuu ni nune ichi ja ni ka kaku ni'nu ñayiu sava ka tatatno'o, nagua ja saa te vi kokuu kuasun ini ñayiu Israel ja ja'a ñayiu yun. ¹²Chi nuu ja jin yika kuechi ja ni ka sa'a ñayiu Israel, ni jiniu'u ja ni ka ni'i ñayiu ñuyiu javii java'a, te jin ja ni ka kachi ja'i, te ni junkuei nuu jakue'e ni ka ni'i ñayiu sava ka tatatno'o ja vi kaku ni'nui, nuu saa te vi'i ka kokuu nuu vi ndajiokuiin ñayiu Israel ja ndiukuei nuu ia Dios.

¹³Su ka'an san in tno'o nuu ni ja ka kuu ni ñayiu sava ka tatatno'o. Chi maa ia Dios ni chitniuu ña jin san ja kaxtno'o san tno'o ya nuu in in maa ni, te tanuu ni ini san sa'a san tniuu ja ni chitniuu ña ya jin san. ¹⁴Chi jin tniuu sa'a san ya'a kuini san ja ndee sava ñayiu ka kuu tatatno'o san na vi kuu kuasun ini ja ja'a ni, saa te vi kaku ni'nui. ¹⁵Chi nuu ni xndajioo ña ia Dios jin ñayiu Israel, ni nune ichi ja ni kiukuei ñayiu ñuyiu ja ni ndaka'an mani ña ya jin. Te suni saa ni kokuu jin ñayiu Israel, kiuu ja kuanta'u ña ya jin, chi vi kotekui kiuu yun ja ka kui na kuinio ndiyi vitna. ¹⁶Chi xtaa vixin ja ka kene'e ñayiu Israel nuu yujan xtnañu'u kuu xtaa vixin ii, te suni saa ni kuu ii sava ka yujan yun. Te nuu ja ni sa'a ii ia Dios yo'o tnu, te suni ni kuu ii nda'a tnu.

¹⁷Chi ñayiu Israel ka kuu na kuinio nda'a yutnu olivo va'a, te ni te'nde sava nda'a tnu. Te nuu tniuu nda'a tnu yun ni ndatnaa ña ia Dios jin maa ni, ja ka kuu ni na kuinio nda'a tnu olivo yuku. Saa te ni ka nduu ni tnu olivo va'a, ja ka tekuni jin yo'o tnu olivo va'a yun. ¹⁸Su ma vi sa'a teyii ni maa ni nuu ñayiu Israel, ja ka kui na kuinio nda'a yutnu ni te'nde. Su nuu ja ka sa'a teyii ni, te vi kona'a ni ja masu maa ni ka xteku yo'o yutnu yun, chi maa yo'o tnu yun xteku ña jin in in ni.

¹⁹Te vatu ni vi kachi ni: “Saa chi ni ja'nde ya sava nda'a yun nagua ja kuu ndatnaa ña ya jin san nuu olivo ya'a”, vi kachi ni. ²⁰Vatuka, su ni ja'nde ña ya jin, chi tu ka

kandijai ya, te ni ndatnaa ña ya nuu tniui, chi maa ni ja ka kandija ni. Te yun guaa ma vi kokuu vixin ni, chi sua'a vi koyu'u ni'nu ni nuu ia Dios. ²¹Chi nuu ja tu ni jaka'nu ini ia Dios nuu maa tnu olivo va'a yun, ja ka kuu maa ñayiu Israel, te suni ma kuaka'nu ini ya ja ja'a in in ni nuu ja ma vi kandija gua'a ni. ²²Vi kondia'a maa ni ja va'a ndeva'a ini ia Dios, su suni xeen ini ya. Chi ni nduxeen ini ya jin ñayiu Israel ja tu ka kandijai, su ni sa'a va'a ña ya jin in in maa ni. Su kuini ja vi koo ni jin java'a ya, chi nuu tuu, te suni ka'nde ña ya jin in in ni. ²³Te suni saa ni maa ñayiu Israel, nuu ja vi ndiokuiin vi kandijai, te ndatnaa jaa ña ya, chi ka'nu kuu ia Dios, te kuu ndatnaa tuku ña ya inka jichi. ²⁴Chi nuu ja maa ni, ja masu ñayiu Israel ka kuu ni, te ni ja'nde ña ya nuu tnu olivo yuku, te masu xtnu gua'a ni ka okuu ni, su ni ndatnaa ña ya nuu tnu olivo gua'a. Te yun guaa masu vijin kuu nuu ya ja ndatnaa jaa ña ya nuu maa tnu olivo gua'a yun jin nda'a maa tnu ja ka kuu maa ñayiu Israel.

Koo in kiuu te skaku ni'nu ia Dios ndi'i ñayiu Israel

²⁵Kuini san ja vi kuni ni, vi ñani vi kua'a, naxa oo tno'o ya'a ja ni yiyu'u, nagua ja ma vi kokuu teyii ni ja inu ndichi ka ni. Te ya'a kuu ja ka kundee ini sava ñayiu Israel, guaa ndee na jino kiuu ja vi kandija ñayiu sava ka tatatno'o. ²⁶Yun te saa skaku ni'nu ya ndi'i ñayiu Israel, nagua yoso nuu tutu ii nuu ka'an sua'a:

Ndee ñuu Sión kii ia skaku ni'nu ñayiu, te kindee ya ndi'i jakue'e ka sa'a tatatno'o Jacob.

²⁷ “Te ya'a kuu tratu ja sa'a rin jin nuu kindee rin yika kuechi”, kachi ia Dios, ka'an nuu tutu ii.

²⁸ Te ñayiu Israel, chi tu ni ka janta'ui tno'o va'a ia Dios ja skaku ni'nu ña, te ka jini u'ui ia Dios ja kuu in java'a nuu in in maa ni. Su ia Dios, chi kutoo ni ña ya jin, chi ni kaji ya ndee ndi tata velui. ²⁹ Te ma ndakindee ya nagua ni skuta'u ña ya, te ni ma ndatna'nu ini ya ja ni kana ya ñayiu. ³⁰ Te maa ni ja ka kuu ni ñayiu sava ka tatatno'o, ndee ama ka, chi ni ka okuso'o ni nuu ia Dios, su vitna ja ni ka kuso'o ñayiu Israel nuu ya, te ni kunda'u ini ña ya jin in in ni. ³¹ Te suni saa ni ñayiu Israel vitna, chi ka kuso'i nuu ia Dios, nagua ja saa, te na kunda'u ini ña ya jin in in maa ni, te suni saa ni kokunda'u ini ña ya jin. ³² Chi ni jasi ña ia Dios jin ndi'i ñayiu ka kuso'o nuu ya, nagua ja saa te inuu kunda'u ini ya jin ndi'i ñayiu.

³³ Chi ka'nu ndeva'a kuu tno'o ndichi ia Dios, te ndi'i kuiti jinkui'nu ini ya. Te ma kuu sa'un ja vi ka'on naxa sandaa ya kuechi in in ñayiu, te ni ma kentakueio ja vi jinkui'nu inio naxa sa'a ya. ³⁴ “¿Na in ni jinkui'nu ini naxa ndakani ini maa Jito'o? ¿Axi na in ni xteku ña jin ya? ³⁵ ¿Axi na in ñayiu ni jiña'a xtnañu'u ka nuu ya, nagua ja ndakuña'a ya nui?” ³⁶ Chi nuu maa ya vaji taka ja oo, te maa ya jito ndi'i, te ja vi koo nuu maa ya ka kuu. Te na vi kochiñu'o ya ja ia ka'nu ndeva'a kuu ya nikuii nikani. Saa na kokuu.

Na vi kunukuechi gua'o nuu Jesukristu

12 ¹ Nuu saa, te jikanta'u san nuu in in maa ni, vi ñani vi kua'a, ja kunda'u ini ña ia Dios jion, vi soko ni maa ni nuu ya, na kuinio in ja soko tekuo nuu ya, in ja vii, ja junkuaan ini ia Dios. Chi ya'a kuu ja ka chiñu'u ndaa ndija ni ya. ² Te ma vi kosa'a ni nagua ka sa'a ñayiu ñuyiu ya'a, chi sua'a na sama ja ka ndakani ini ni, nagua ja saa te vi nduu jaa ndi'i ni. Saa te kentakuei ni ja vi kuni ni naxa kuini ia Dios axi nagua kuu jagua'a ja junkuaan ini ya, vi nagua kuu ja oo ndaa.

³ Chi ni chindee ni chituu ña ia Dios jin san nuu ni chitniuu ña ya, te ka'an san nuu ndi'i ni ja ni in ni ma vi ndakani ini ni ja ka kuu ka'nu ka ni. Chi sua'a vi kui'nu ini in in maa ni nagua ka ndakani ini ni na kuu na kuu naxa ni chikua'a ia Dios ja ka kandija ni, ja ni saja ya nuu in in ni. ⁴ Chi nagua oo yiki kuñuo ja ka neva'o kua'a ndatniuu kueli, su masu in ni tniuu ka sa'a ndi'i ndatniuu yun. ⁵ Te suni saa ni ka kuu yoon, chi visi ka oo kua'o, su invaa ni yiki kuñu ka kuo jin Kristu. Te ka netna'a in ion ja ka kuo na kuinio invaa ni yiki kuñu.

⁶ Te siin siin tniuu ni skuta'u ña ia Dios jin in ion, na kuu na kuu naxa ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ya. Te nuu ja ni skuta'u ña ya tniuu ja vi ndakani ni tno'o ya ja ka ni'i ni nuu maa ya, te vi sa'a ni jin na kua'a ka kandija maa ni. ⁷ Axi nuu ja ni ka kuta'u ni tniuu ja vi kunukuechi ni nuu ñayiu, te

vi kunukuechi gua'a ni. Axi ni ka kuta'u ni tniuu ja vi kaxtno'o ni, te vi kokaxtno'o ni nuu ñayiu. ⁸Te nuu ja ni ka kuta'u ni tniuu ja vi xteku ni ñayiu, te vi koxteku ni ñayiu. Te nuu ja ka skuta'u ni inka ñayiu, te vi sa'a ni jin ndee ini ndee anu ni. Te nuu ja ka netniuu ni nuu ñayiu ka skua'a, te vi sa'a gua'a ni jin tniuu ka nee ni. Te nuu ja ka chituu ni ñayiu ka kuu nda'u, te vi kosii ini nuu ka chituu ni jin.

Tno'o kanuu ja vi skunkuu ñayiu ka kandija

⁹Vi ka'an too tna'a ndaa ni, te ma vi sa'a jani ini ni. Vi skexiko ni jakue'e, te vi sa'a ni java'a. ¹⁰Vi ka'an too tna'a in in maa ni jin in ñani in tna'a ni, te vi konee yiñu'u nuu tna'a ni.

¹¹Te vi nduku ndee ni, ma vi kokuu kuxii ni jin tniuu ka sa'a ni, chi vi ni ini ni anu ni, vi kunukuechi ni nuu Jito'o.

¹²Vi kosii ini ni ja ka ndetu ka'nu ni taka java'a ja vi ni'i ni, te vi kuandee vi kuataa ini ni nuu ka tna'a ni tnundo'o, te siun ni vi kondakuatu ni nuu ia Dios.

¹³Te vi chituu ni ñayiu ka kandija nuu nagua ka ja'ni ña jin, te suni vi kuña'a nuu ni ve'e ni na vi ndoi nuu ka jionditai.

¹⁴Vi ka'an vii vi ka'an va'a ni jin ñayiu ka ndakoo siki ni. Te ma vi kane'e ni jin, chi sua'a vi kakanta'u ni ja ja'i.

¹⁵Vi kokusii ini ni jin ñayiu ka osii ini, te vi nda'i ni jin ñayiu ka nda'i.

¹⁶Te vi kintna'a inuu ni jin in in ni. Te ma vi kokuu teyii ni, chi vi

koo inuu ni jin ñayiu ka sa'a nda'u maa. Te ma vi kani ini ni ja inu ndichi ka ni.

¹⁷Te ma vi ndaxndenaa ni ni in ñayiu nuu ka sa'a ñai jakue'e jin ni. Chi vi nduku ndee ni vi sa'a ni java'a jin ndi'i ñayiu. ¹⁸Te vi nduku ndee ni vi guaa ndee ndenu vi kundee ini maa ni ja vi koo mani ni jin ndi'i ñayiu. ¹⁹Ma vi ndaxtenaa maa ni ñayiu ja ka sa'a ña jakue'e, vi ñani vi kua'a, ja ka ka'an too tna'o, chi vi kua'a ni tno'o ja maa ia Dios kuu ia tetniuu tnundo'o siki ñayiu yun. Chi saa yoso nuu tutu ii: "Maa rin guaa tetniuu tnundo'o, chi maa rin guaa ndatniuya'u", kachi Jito'o. ²⁰Chi "Nuu ja kokin ñayiu ka'an u'u ña jin ni, te kuña'a ni ja na kai. Te nuu ja yichi, te kuña'a ni ndute na ko'i. Chi nuu ja saa sa'a ni, te sa'a ni ja vi ndukua'a ñu'i ja kukanoi." ²¹Ma vi kuandetuu ni ja skuíta ña jakue'e, chi saa sua'a maa ni vi skuíta jakue'e jin java'a ka sa'a ni.

Vi kuanyu'u vi kuandetuu nuu ñayiu ka netniuu

13 ¹Ndi'i ñayiu na vi kuanyu'u vi kuandetuu nuu ñayiu ka netniuu, chi ka ndisoi tniuu nuu ñuu. Chi tu na ñayiu netniuu nuu ja tu ni jani ña maa ia Dios, te ñayiu ka netniuu, chi maa ia Dios ni chitniuu ña. ²Yun guaa ñayiu kanduu kani'ni in ñayiu netniuu, te tu kuini ja kuanyu'u kuandetuu nuu ñayiu ja ni jani ia Dios, te ñayiu yun, chi xtavi kuechi mai, te nini kuu ja tniuya'ui ja sa'i yun. ³Chi ñayiu ka netniuu, masu ka oi ja vi siu'i ñayiu ka sa'a

gua'a, chi ja vi koyu'u ñayiu ka sa'a jakue'e. Te nuu ja kuini ni ja ma koyu'u ni ñayiu ka netniuu, nuu saa te sa'a gua'a ni, te ñayiu ka netniuu yun na vi ndakuantno'o ña jin ni. ⁴Chi ka jinokuechi nuu ia Dios ja vi sa'i java'a jin ni. Su nuu ja sa'a ni jakue'e, te koyu'u ni jin, chi masu ka netniuu uin, chi ka ndiso'i tniuu ja vi sa'a ndai jin ñayiu nagua ya'i. Chi nuu ia Dios ka jinokuechi, te jantniuu ña ya jin ja vi ka'nde ndai kuechi na ñayiu sa'a jakue'e. ⁵Yun guaa kanuu ja kuanyu'u kuandetu ni nuu ñayiu ka netniuu, masu na ni ja ma ki'in ni ja kundaa kuechi ni, chi suni ja ndakani gua'a ini ni jin jajintnuni ni. ⁶Chi yun kuu ja tniuya'u ni xu'un impuestu. Chi nuu ia Dios ka jinokuechi ñayiu ka netniuu ya'a, te tniuu ya'a ka ndee nui ja vi sa'i.

⁷Te suni tniuya'u ni ndi'i nagua ndita ni: tniuya'u ni xu'un ja ka jakin tna'a ni nuu ñuu, vi xu'un impuestu ja ndita ni nuu ñayiu ka jikan xu'un impuestu. Te ka'an vii vi ka'an va'a ni nuu ñayiu kuini ja ka'an va'a ni, te konee yiñu'u ni nuu ñayiu kuini ja konee yiñu'u ni.

Vi ka'an too in tna'a kuikion

⁸Ma vi kondita ni nuu ni in ñayiu, chi maa ni ja ka ndita ni kuu ja vi ka'an too tna'a ni, chi na ñayiu ka'an too in ñani in tna'i, te ja ni skunkui nagua tatnuni Ley Moisés. ⁹Chi ya'a tatnuni Ley: "Ma vi skindee tna'a ron, ni ma vi ka'ni ron ndiyi, ni ma vi su'u ron, ni ma vi ka'an tno'o ron siki inka ñayiu, ni ma vi kojio'o ron nagua neva'a inka ñayiu". Ndi'i tno'o ya'a vi sava

ka tno'o ja vaji nuu sava ka Ley, te ndi'i ni nduu invaa ni tno'o ya'a: "Ka'an too in ñani in tna'a ron nagua kutoo ron maa ron". ¹⁰Chi na in ka'an too in ñani in tna'i, te ma sa'a ñai jakue'e, te ja ka'an toi yun sa'a ja skunkui nagua tatnuni Ley Moisés.

¹¹Te vi sa'a ni ndi'i tno'o ya'a, chi ja ka jini maa ni na tiempu ka oo vitna, te ja ni kuu ore ja vi ndandoto ja ka kixion, chi vitna te ja ni kuyatni ka kiuu ja skaku ni'nu ña ya jion, saa kiuu ja ni ka kandijao tno'o va'a ya. ¹²Chi na kuinio ja ja kua'an ya'a jakuaa, chi ja makundikin sa'un ja tuu inka kiuu ja ndii Kristu. Nuu saa te na vi xndoo tniuu kue'e ja ka sa'o ñunee, te na kuinio ja vi ndekui'nuo sa'un ja vi kaxin tna'o jin jakue'e nuu ye'e ni'nu ia Dios, nagua sa'a in soldado nuu ndaki'in de sa'un de ja kaxin tna'a de. ¹³Te na vi kaka ndao ja tno'o nduu ka jikao. Te ma vi kosa'o viko ja vi kokaa ndeva'o, te ni ma vi kojinio, ni ma vi kuineo ja vi kosa'o kuechi ñuyiu jin inka ñayiu, ni ma vi kokukuasun inio ja vi kotee tna'o. ¹⁴Su sua'a vi sa'o nagua ni osa'a maa Jito'o Jesukristu, te ma vi kuña'o nuu yiki kuño nagua jio'o ja kusii ini jin.

Ma vi xtavi kuechi ni in ñayiu kandija

14 ¹Vi kuantu'a ni ñayiu chia'an ka vi koyutnu gua'a nuu tno'o ia Dios, su ma vi tee tna'a ni jin visi siin siin ka ndakani ini ni. ²Chi ka oo ñayiu ka kandija ja ndi'i ni ja kuu vi kai. Su

ñayiu ja chia'an ka koyutnu gua'a, chi maa ni yuku kuii ka jai. ³Te ñayiu ka jaa ndinuu ni nuu, ma vi skexikoi ñayiu ja tu ka jaa ndinuu ni nuu. Te ñayiu ja tu ka jaa yun, ma vi xtavi kuechi ñayiu ka jaa ndinuu ni nuu, chi ni janta'u ña maa ia Dios jin ñayiu yun. ⁴Te maa ni, ¿na in kuu ni ja xtavi kuechi ni inka ñayiu jinokuechi? Nu ja sa'a gua'i axi sa'a kue'i, su kuenta maa ya ja kuu ya lamui kuu, te koo yutnui, chi ka'nu kuu maa Jito'o ja sa'a ya ja koo yutnui.

⁵Te suni ka oo ñayiu ka ndakani ini ja oo kiuu ka'nu ka saa sava ka kiuu, su savai ka ndakani ini ja inuu ni ka kuu ndi'i ni kiuu. Su in in mai na vi kukanu ndaa ini jin ja ka ndakani ini. ⁶Chi ñayiu ka jaan ii in kiuu, ka jaan ii kiuu yun ja ka chiñu'i Jito'o. Te ñayiu ja tu ka jaan ii in kiuu, tu ka jaan ii kiuu yun ja ka chiñu'i Jito'o. Te ñayiu ka jaa ndi'i ni nuu, ka jai ja ka chiñu'i Jito'o, chi ka ndakuanta'ui nuu ia Dios. Te ñayiu tu ka jaa ndi'i ni nuu, tu ka jai ja ka chiñu'i Jito'o, te suni ka ndakuanta'ui nuu ia Dios.

⁷Chi ni ion tu ka tekua ja vi koo va'a mao, ni ma vi kuo ja vi koo va'a mao. ⁸Chi nuu ja ka tekua, te ka tekua ja vi koo nuu maa Jito'o. Te nuu ja vi kuo te vi kuo ja vi koo nuu maa Jito'o. Yun guaa a ka tekua axi ka ji'o, su nuu nda'a maa Jito'o ka oo. ⁹Chi yun guaa ni ji'i Kristu, te ni ndateku ya, chi tekua ya vitna nagua ja kokuu ya Jito'o ñayiu ji'i vi ñayiu tekua.

¹⁰Su maa ni, ¿nau ja xtavi kuechi ni ñanio? Axi maa tuku ni, ¿nau ja skexiko ni ñanio? Te ndi'o ndajinokueio nuu Kristu ja sandaa

ya kuechio. ¹¹Chi yoso nuu tutu ii nuu ka'an sua'a:

Teku maa rin, kachi Jito'o, te nuu maa rin vi jinkuiin jiti ndi'i ñayiu,

te ndi'i ñayiu vi ndaa yu'u ja maa rin kuu ia Dios,

ka'an tutu ii. ¹²Nuu saa, te in in mao vi ndakua'o kuenta nuu ia Dios nagua ni ka sa'o.

Ma vi sa'a ni ja kanakau in tna'a kuikin ni nuu yika kuechi

¹³Yun guaa ma vi koxtavi kuechi tna'a in ion, chi sua'a vi ku'un inio ja ma vi sa'o ja vi ndakaka yata ñanio nuu ka kandijai. ¹⁴Chi jini maa san vi kukanu ini san Jito'o Jesús, ja ni in ja ni sa'a ia Dios tu oo tne'e maa, su ñayiu ndakani ini ja oo sava jatne'e, te jatne'e kuu nuu mai. ¹⁵Su nuu ja jin ndei ka jaa ni, sa'a ja kusuchi ini ñani ni, nuu saa te ka xne'e ni ja tu ka ka'an too ni ñani ni. Ma vi sa'a ni ja jin ndei ka jaa ni, te skunaa ña jin ñayiu xiin ja'a ni ji'i Kristu. ¹⁶Te ma vi kune ni ichi ja vi ka'an kue'e ñayiu siki ja ka jini maa ni ja ka sa'a va'a ni. ¹⁷Chi nuu tatnuni ia Dios nuu, masu siki ndei vi kao axi ja vi ko'o kuu, chi ja vi sa'a ndao, te vi koo jin tno'o mani, te vi kosii inio jin ma'ñu sagua Espiritu ia Dios kuu. ¹⁸Chi ñayiu ja sa'a siun nuu jinokuechi nuu Kristu, te junkuaan ini ña ia Dios jin, vi ka ka'an vii ka ka'an va'a ñayiu ja ja'i.

¹⁹Te yun guaa vi ndukua ja siun ni vi koo manio jin ñanio, te vi chituu tna'o ja vi koyutnu gua'o nuu tno'o ya. ²⁰Te ma vi skunaa ni nagua ni sa'a ia Dios ja ja'a ndei ka

jaa ni. Chi jandaa ndija ja ndi'i ni nuu ndei oo vii, su jakue'e kuu nuu ja ndei ka jaa ñayiu sa'a ja ndakaka yata inka ñayiu. ²¹Chi gua'a ka kuu ja ma vi kaa ni kuñu, ni ma vi ko'lo ni vinu, ni in ja ma vi sa'a ni ja ndakaka yata ñanio, axi ja ndaskiti ini ña jin, axi ja skuíta ña jin. ²²Te ka kukanu ini ni jin ja ka kandija ni ja kuu vi sa'a ni nuu ia Dios. Nase ta'u ñayiu ja tu xtavi kuechi ña jajintnuni jin ja sa'i. ²³Su ñayiu ndi'ni siki ja jai, te xtavi kuechi mai jin ja jai yun, chi tu kukanu ini ja kuu kai, te jai. Chi ndi'i ja sa'a ñayiu nuu tu kukanu ini, te yika kuechi kuu.

15 ¹Yun guaa yoon ja ka oo ndakuio jin ja ka kandijao, na vi kuandee inio jin ñayiu inu vita, te ma vi ndukuo nagua ka junkuaan ini mao. ²Te in in mao na vi ndukuo ja vi junkuaan ini ña in ñani in tna'o, in ja sa'a gua'a ña jin, ja chituu ña ja vi koyotnu gua'a kai. ³Chi ni Kristu, tu ni nduku ya nagua junkuaan ini maa ya, chi sua'a ni skunkuu ya nagua yoso nuu tutu ii: "Taka tno'o ne'e ja ka kane'e ñayiu jin ni, kuu na kuinio ja ka ka'in siki maa san", kachi tutu ii. ⁴Chi ndi'i tno'o ja yoso nuu tutu ii ndee jana'a, ni ka tee ja kaxtno'lo nuu, nagua ja vi kuandee inio, te vi kosii inio nuu ka ka'uo nuu tutu ii yun, te vi kondetu ka'nuo ya. ⁵Te maa Dios, ia taa ja vi kuandee ini ni, te vi kosii ini ni, na chituu ña ya jin in in ni ja vi koo inuu ni, nagua ni sa'a maa Jesukristu, ⁶nagua ja saa te inuu ni vi ka'an ni, nuu ka chiñu'u ni Dios, ia kuu Tata Jito'o Jesukristu.

Ni jitenuu tno'o ia Dios nuu ñayiu sava ka tatatno'o

⁷Nuu saa te vi kuenta'u tna'a ni, nagua ni janta'u ña Kristu jion, nagua ja saa te vi chiñu'u ñayiu ia Dios. ⁸Chi ka'an san ja ni kii Jesukristu ja kunukuechi ya nuu ñayiu judio nagua ja skunkuu ya tno'o ni kee yu'u ia Dios nuu ndi tata velu san, saa te xne'e ya ja Dios chi ia ndaa kuu ya. ⁹Te ni kii ya, nagua ja suni ñayiu sava ka tatatno'o vi chiñu'u ia Dios ja kunda'u ini ña ya jin, nagua yoso nuu tutu ii:

Yun guaa ndaa yu'u san ne'u ñayiu sava ka tatatno'o ja maa ni kuu ia Dios, te kata san yaa ja chiñu'u ña san.

¹⁰Te suni sua'a yoso nuu tutu ii:

Maa ni ja ka kuu ni ñayiu sava ka tatatno'o, inuu vi kokusii ini ni jin ñayiu ñuu maa ya.

¹¹Te ka'an tuku tutu ii:

Maa ni ja ka kuu ni ñayiu sava ka tatatno'o, vi sa'a ka'nu ni Jito'o Dios, te ndi'i ñayiu ñuyiu vi chiñu'u ya ja ia ka'nu ndeva'a kuu ya.

¹²Te suni ka'an nuu tutu ni tee Isaías:

Ndee ndikin tata Isaí kee in ia ja kii, te kotatnuni ya nuu ñayiu sava ka tatatno'o, te ñayiu yun, vi kondetu ka'nu ña jin ya,

ka'an nuu tutu ii.

¹³Te maa Dios, ia taa ja ka ndetu ka'nuo ja vi ni'o java'a nuu ya, na sa'a ya ja vi kosii ini ndeva'a ni, te vi koo ni jin jamani ya, chi ka kandija ni ya, nagua ja saa te in in kiuu

vi kondetu ka'nu ka ni ya jin
jaka'nu maa Espiritu ya.

**Ndakani Pablo naxa kaxtno'o
de nuu ñayiu sava ka tatatno'o**

¹⁴Te kukanu ini san ja maa ni, vi
ñani vi kua'a, chi inu va'a ndeva'a
ini ni, te ndi'i ni ka jinkui'nu
gua'a ini ni, te kuu vi xteku tna'a
in in maa ni. ¹⁵Su nuu tutu ya'a,
ni kii ini san ni tee kaji kuiti san
nagua ja ndaska'an ña san, ja ma
vi ndunaa ini ni. Te saa sa'a san,
chi ni chindee ni chituu ña ia Dios
jin san, ¹⁶ja kunukuechi san nuu
Jesukristu na kuinio in sutu, te
kaxtno'o san tno'o va'a ia Dios
nuu ñayiu sava ka tatatno'o, nagua
ja saa te kuenta'u ña ia Dios jin
ñayiu yun, na kuinio in ja soko ja
junkuaan ini ya, te sa'a Espiritu ya
ja ka kuu ii ka kuu ndai nuu ya.

¹⁷Te ja oo san jin Jesukristu guaa
kusii ndeva'a ini san ja jinokuechi
san nuu ia Dios. ¹⁸Chi ma kii ini
san ja ka'an san inka tno'o siin, chi
maintno'o ni nagua sa'a Kristu jin
ma'ñu sagua maa san, ja ka jantno'o
ñayiu sava ka tatatno'o nuu ia Dios.
Te saa sa'a san jin ndi'i tno'o ka'an
san vi tniuu sa'a san, ¹⁹jin ma'ñu
sagua jaka'nu maa ya ja sa'a kua'a
tniuu na'nu vi javii java'a jin jaka'nu
maa Espiritu ia Dios. Saa te skunkuu
san ja kaxtno'o san tno'o va'a Kristu
nuu ñayiu guaa ndee ñuu Jerusalén
vi nii sava ka ñuu guaa ndee kenta
ñuu ja tñii Ilírico. ²⁰Te yun guaa
ni nduku ndee san ni kaxtno'o san
tno'o va'a Kristu nuu tu sa'un na
ama ka nini ñayiu tno'o ya, nagua
ja ma kaxtno'o ka san nuu ñayiu ja
ni ka onini tno'o ya ja ni ka ndakani

sava ka de. ²¹Chi sua'a ni skunkuu
san nagua yoso nuu tutu ii:

Ñayiu ja tu sa'un na ama ka jini
tno'o ya, te vi kuni.

Te ñayiu ja tu sa'un na ama
ka nini tno'o ya, vitna te vi
jinkui'nu ini,

kachi tutu ii.

**Ndakani ini Pablo ja
jinkoto de ñayiu Roma**

²²Te ja ja'a tniuu ya'a guaa jasi ña
ja tu kuu ja jakoto ña san, visi ja ni
kuu kua'a jichi ndakani ini san ja
jaa san. ²³Su vitna ja ni xndi'i san
tniuu sa'a san ñuu ya'a, te ja siun
ja ni kuu kua'a kuia ndakani ini
san ja jakoto ña san. ²⁴Te kondetu
ka'nu san ja kuu jakoto ña san nuu
ya'a san ki'in san España. Te nuu
ya'a tno'o sii ini ja vi koo nunuo,
te vi chituu ña ni ja vi ndakanu
ichi ña ni ki'in san. ²⁵Su vitna, chi
no'o san Jerusalén nusia'a san joo
ja ni ka skuta'u ña jin ñayiu maa
ia Dios ja ka oo ñuu yun. ²⁶Chi
ñayiu ka skua'a ja ka oo Macedonia
vi Acaya, ni ka jakin tna'i joo
xu'un ja vi tetniui nuu ñayiu maa
ia Dios ja ka kuu nda'u ka oo ñuu
Jerusalén. ²⁷Ni ka junkuaan ini ja
vi sa'i saa, te vatuka ka sa'i, chi
jin ma'ñu sagua ñayiu judio ni ka
ni'i ñayiu sava ka tatatno'o javii
java'a nuu ia Dios. Te yun guaa ka
nditai, te kanuu ja vi ndachitui jin
ñayiu judio ja ka kandija yun, jin
nagua ka neva'i ñuyiu ya'a. ²⁸Nuu
saa te nuu xndi'i san tniuu ya'a, ja
ndakuña'a san xu'un ja vaji jin san
ya'a, te kee san ki'in san España,
te nuu ya'a san ñuu jian, te jakoto
ña san. ²⁹Te jini san ja kiuu jaa san

nuu ka oo ni, te kenta san jin kua'a javii java'a jin ma'ñiu sagua tno'o va'a Kristu.

³⁰Su jikanta'u san nuu in in ni, vi ñani vi kua'a, ja vi chituu ña ni na vi ndakuatuo nuu ia Dios ja ja'a san, chi ka oo jin Jito'o Jesukristu, te sa'a Espíritu ia Dios ja ka ka'an too tna'o. ³¹Vi kakanta'u ni ja na skaku ña ya nuu nda'a ñayiu tu ka kandija ja ka oo Judea, te na vi kuantu'a gua'a ñayiu ka skua'a ka oo ñuu Jerusalén xu'un ja nee san ja chituu san jin. ³²Te nuu ja saa kuini maa ia Dios, te kosii ini san nuu jakoto ña san jin in in ni, te ndatatu san nagua ja ndanindee ka san nuu vi koo jian. ³³Te maa Dios, ia sa'a ja vi koo jin jamani, na koo ya jin ndi'i ni. Saa na kokuu.

Ndakan tno'o Pablo ñayiu ka jini tna'a jin de

16 ¹Te kaxtno'o san ja kenta kua'o Febe, in ña'a jinokuechi gua'a nuu ñayiu ka skua'a ja ka oo ñuu Cencrea. ²Te vi kuantu'a gua'a ni ña ja oo ña jin maa Jito'o, nagua kuini ja sa'o jin ñayiu maa ia Dios, te vi chituu ni ña nani guaa kuu ja ja'ni ña jin ña, chi ni chituu maa ña kua'a ñayiu, te suni ni chituu ña ña jin san.

³Te vi kuña'a ni nuu Priscila jin Aquila, ja ndakan tno'o ndeva'a san de, ¿a kukueni ka oo de?, chi in ni ka satniuu san jin nduu de ja ka jinokuechi san nuu Jesukristu. ⁴Chi ni ka tna'a de tnundo'o ja vi ndee ndoñu'u ka ja vi kuu de ja ja'a san. Te yun guaa ndakuanta'u san nuu nduu de, te masu maintno'o ni sein, chi suni ka ndakuanta'u ñayiu

sava ka tatatno'o ja ka skua'a. ⁵Te suni vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san ñayiu ka skua'a ja ka ndututu ve'e Priscila jin Aquila, ¿a kukueni ka oi? Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san jin Epeneto, ¿a kukueni oo de? Chi suu de kuu tee xtnañu'u ja ni kandija Kristu ñuu Acaya. ⁶Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san María, ¿a kukueni oo ña? Chi maa ña kuu ña'a ni satniuu ndeva'a ja ja'a in in maa ni. ⁷Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san tna'a san Andrónico vi Junias, ¿a kukueni ka oo de? Chi maa de jin ña ni ka yi'i in ni jin san vekaa. Te sava ka tee ni chitniuu Jesús, chi ka nee yiñu'u ndeva'a de nuu nduu ñayiu ya'a, te xtnañu'u kai ni ka kandija Kristu saa maa san.

⁸Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o san Amplias, tee ka'an too ndeva'a san, ¿a kukueni oo de? Chi ni kandija de Jito'o. ⁹Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san Urbano, tee ka chituu tna'a jin san ja ka kaxtno'o san tno'o va'a Kristu, ¿a kukueni oo de? Vi saa ni Estaquis, tee ka'an too ndeva'a san, ¿a kukueni oo de? ¹⁰Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san Apeles, ¿a kukueni oo de? Chi ni xne'e de maa de ja kandija gua'a de Kristu, vi saa ni ndakan tno'o san ñayiu ve'e Aristóbulo, ¿a kukueni ka oi? ¹¹Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san tna'a san Herodión, ¿a kukueni oo de vi a kukueni ka oo ñayiu ve'e Narciso, ja ni ka kandijai Jito'o? ¹²Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san Trifena jin Trifosa, ¿a kukueni ka oo ña? Chi nduu ña ka satniuu ndeva'a

nuu Jito'o. Vi saa ni ndakan tno'o ndeva'a san Pérsida ña'a ka'an too san, ja satniuu ndeva'a ña nuu Jito'o. ¹³Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san Rufo, tee ni kaji ña maa Jito'o, ¿a kukueni oo de?, vi suni nana si'i de, ja suni kuu ña na kuinio nana si'i san. ¹⁴Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san Asíncrito vi Flegonte vi Hermas vi Patrobas vi Hermes, vi sava ka ñanio ja ka oo jin de, ¿a kukueni ka oo de? ¹⁵Te vi kuña'a ni ja ndakan tno'o ndeva'a san Filólogo jin Julia vi Nereo jin kua'a de, vi Olimpas vi ndi'i ñayiu ka kandija ja ka oo jin de, ¿a kukueni ka oo de? ¹⁶Vi ndakan tno'o tna'a in in maa ni, te vi ndatnii nda'a tna'a ni. Te ndi'i ñayiu ka skua'a ja ka kandija Kristu ka oo ya'a ka ndakan tno'o ña jin ni, ¿a kukueni ka oo ni? Saa vi ka'an ni jin.

Tno'o sandi'i ni ka'an Pablo

¹⁷Su jikanta'u san nuu ni, vi ñani vi kua'a, ja vi koto ni maa ni jin ñayiu ka nduku ja vi sa'a siin tna'a, te ka sa'i ja ka kujioo ñayiu ka skua'a, chi siin ka kaxtno'i jin nagua ni ka kutua'a maa ni. Te vi kujioo ni nuu ñayiu ka sa'a siun. ¹⁸Chi ñayiu yun, tu ka jinokuechi nuu Jito'o Jesukristu, chi ka ndi'ni kai ja vi ku'un chitu chii, te inu yuchi ndeva'a yu'i, te jin tno'o vii ja ka ka'in yun ka xnda'ui ñayiu inu vita ini. ¹⁹Te ndi'i ñayiu ka jini naxa ka jantno'o ni tno'o va'a Jesús, yun guaa kusii ndeva'a ini san, te kuini san ja vi kondichi ini ni, ja vi sa'a ni

java'a, su ma vi kuni ni ja vi sa'a ni jakue'e. ²⁰Te maa Dios, ia sa'a ja vi koo jin jamani, ñama xtaxin yuu ya Tachi ja nani Satanás ja vi kokuain ni'nu ni. Te Jito'o Jesukristu na chindee chituu ña jin in in maa ni.

²¹Te kachi Timoteo, tee ka chituu tna'a jin san ja ka kaxtno'o san, ja ndakan tno'o ndeva'a ña de, ¿a kukueni ka oo ni? Te suni ka ndakan tno'o ña Lucio vi Jasón vi Sosípater, ¿a kukueni ka oo ni? Saa vi ka'an ni jin de.

²²Maa san kuu Tercio ja tee san tutu ya'a nagua ka'an Pablo, te suni ndakan tno'o ña san jin ni, ¿a kukueni ka oo ni ja ka oo ni jin Jito'o?

²³Te kachi Gayo ja ndakan tno'o ndevava'a ña de jin ni, ¿a kukueni ka oo ni? Chi maa de kuu tee tanuu ve'e ja ndoo maa san ja kuu san Pablo. Te suni tanuu de ve'e de ja ka ndututu san jin ndi'i ñayiu ka skua'a. Vi suni ndakan tno'o ña Erasto, tee yinda'a xu'un ñuu ya'a jin ñanio Cuarto, ¿a kukueni ka oo ni?

²⁴Te Jito'o Jesukristu na chindee chituu ña jin ndi'i ni. Saa na kokuu.^a

²⁵Te na vi chiñu'o ia Dios, chi sa'a ya ja ka oo yutnu ni jin tno'o va'a Jesukristu ja ni kaxtno'o san. Te tno'o ya'a kuu ja ni yiyu'u, su ni xne'e ia Dios tno'o ya'a ja ni oneva'a yu'u ya guaa ndee ama ka ja junkoo ñuyiu. ²⁶Su vitna te ni ka jinio tno'o ya jin ma'ñu sagua tutu ii ja ni ka tee ndaa tee ni ka ndakani tno'o ia Dios ndee jana'a, nagua ni tatnuni maa

^a 16:24 Masu ndi'i nuu tutu ii ndee jana'a yoso tno'o ya'a.

Dios, ia oo nikuii nikani, ja ni tuu ndijin tno'o ya. Te ni ka jini ñayiu ndi'i ñuu nagua ja vi kandijai, te vi kuantno'i tno'o ya. ²⁷Te nikuii

nikani na koo jayiñu'u nuu ia Dios jin ma'ñu sagua Jesukristu ja maintno'o Dios kuu ia ndichi. Saa na kokuu.